ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Дээдэ Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 126 (6316)
ИЮНИИН 29
ПЯТНИЦА
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Тарилгын хойноhоо hайнаар харууhалха

Хүдөө ажахын культурануудай бүхы хэмжээгээр дэлжүүлжэ, колхоз бүхэндэ өөрын тааха, колхознигуудай ажалдаа дүрүүдтэ элбэг эхэ таряа хүлээн абадалда парти, правительство болон нүхэр Сталин халуун гал табина. Тэрэнэй ашаар нийтэ колхозно таряашад бэрхээ тудам ороойто болон хүдөө культуранууды элбэг дэлгэрүүлжэ хуряажа, нийтынгээ баялиг ехээр хүгжөөжэ байна. Тэрэнэй түрүү колхозууд манай республикада олон. Тэдэнэр ургаса бүхэнэй тэсэбөө жэл бүри амжалтатай дүүргэд, гурэнтэ болон урид тоосодог, тарилгадаа хэр дүй дүршэл хэрэглэжэ, дэ үндэр ургаса хуряанаб гэдэг түрүүнэ тэдэ колхоз хабарай тарилгые болзор hайн шанартайгаар дүүргэжэ, тэрэнэй хойноhоо харуулха агротехническэ заабаринуудые үнгэргэдэг. Жэшээлхэдэ, энэ мэдээжэ болоhон Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Серапион Киселёв тарилгын хойноhоо hайн харууhа хэжэ, энэ жэлдэ ургаса хуряана. Тэрэ урgасын хойноhоо харуулхадал адляар анхарадагын бүхы гэшүүд урхн нэмэлтэ тэжээл үгэжэ, тэ урgажа байхадань уhалга үбhэ түүхэ, хабарай ба тарилгын урgасые урbэ ба бусад хүдэлмэринүүдтэ табиганхай. Мүнөө энэ бригаданууд нёдондо шэнгеэрэ тарилгын хойноhоо харууhалгые түсэбэй үнгэргэнэ. Эдэнэр хэрбээ рекордно участогhаа га 30 центнер урgаса хуряажа hаа, мүнөө үшөө ехые хэжэ зорилго табинхай. Тэрэ Түнхэнэй аймагай «Красный пахарь» колхозой нүхэр ба бусад бригаданууд хойноhоо харууhалха баян дүршэлтэй болоо. Бүхы республикын олонхи колхознууд тарилгын хойноhоо харууhалгые үнгэргэнэ. Тарилгын хойноhоо харууhалха ажал шухала хүрлэнь тарилгые болзор hайн үндэр хэмжээндэ урgасанай хараандал бага анхарал табигдаа. Тэрэ зарим нютагуудта эхэн аймагууд бол буртаг үбhэн дарагдажа, урgасын хэмхахадтаа ороторо доошолхы hаа, огто хосордог ушаргэдэг.

Энэ бүхы дээрэhээ мэдээхэдэ, урgасын хойноhоо зүбөөр харууhалха шухала али зэргэ ехэ удхатайнь ойлгосотой. Тиимэhээ урgасые харуулха бүхы хэмжээ-ябуулгануудые агротехническэ заабарияр үнгэргэжэ, энэ хабарай тарилгадал адли хэмжээнэй хүсэлтэй хүдэлмэри болоно. Нэгэ урgаса хуряаха эгээл шухала эхэхэсэлнүүдэй нэгэн болохо арилгын хүдэлмэрине үнжэгайрүүлжэ аймагууд ба колхозууд тарилгын хойноhоо харууhалгые ганцы жэгдэрэн эхилхэ ёhотой. Иин талаар илангаяа Тарбагатайн, Мухаршэбэрэй, Иволгын, Зэдын, Хоорийн ба бусад аймагуудай хүдөөлэгшэдтэ тусгаар hануулмаар байна. Ушарынь

ВКП(б)-гэй тус айкомууд, аймгүйсэдкомууд ба хүдөө ажахын органууд имагтал тарилгые дүүргэхэрээ хизаарлажа, харин тэрэнэй саашанхиие бодожо үзөөгүй байhаар. Дурсагдагша аймагуудай полинуудые хаража үзэхэдэ, таряанай урgаса жэгдэ hайнаар тарража байна. Тэдэ, ехэнхи талмайнуудынь мүнөөнhөө эхилэд буртаг үбhэндэ дарагдашоо. Мухаршэбэрэй аймагай «Улаан Шулуута», «Путь Ленина» ба бусад колхозуудай ехэ таряан буртаг нogоондо дарагдажа байна. Энэ аймагта гансал буртаг үбhэ түүлгэ эмхидхэгдээгүй бэшэ, харин урgасын гаража эхилхэдэ борнойлго хэгдээгүй, тэрэшэлэн нэмэлтэ тэжээл үгэлгэ, уhалалга, урэжүүлгэ мэтэнүүд хэгдээгүй. Эндэхи хүдэлмэрилэгшэд тарилгын хойноhоо харууhалха тушаа яhала хайсэдэгшэ hаа, тэрэнэй хүсэлдүүлдэгүй байна.

Республика соо хараад үзэхэдэ, мэнэ hая болотор аяар арбан аймагта буртаг үбhэ түүлгэ, нэмэлтэ тэжээл үгэлгэ, уhалалга эхилэгдээдүй байба. Тэдэ, иимэ байдалай тохёолдоод байдашье, БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерство, ВКП(б)-гэй айкомууд, аймгүйсэдкомууд, хүдөө ажахын таhагууд hанаа амархан hууна. Тиимэhээ, дээрэhээ дурадхал хүлеэгэд, дүлии балай hуудаг зарим колхозуудай түрүүлэгшэнэр ба участково агрономууд поли дээгүүрэз ябажа, таряанай гарасые шалгахаяашье болишоо. Энэ баримтада Гашейн МТС-эй участково агроном нүхэр Клементьева тудаха байна. Гашейн МТС-тэ харьяата колхозуудые даажа абаhан энэ агроном тарилга дүүргэhэнhээ хойшо поли дээрэ гараагүй шахуу. Иимэ баримтанууд ондоошье нютагуудта үзэгдэдэг.

Тарилгын хойноhоо харууhалгада иимээр хандаха ябадалые саадшаа тэсэшэгүй. Аймагуудай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд хадаа урgасын хойноhоо харууhалгые хабарай тарилга шэнгеэр хүтэлбэрилхэ, энэ талаар колхозуудай, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдhээ, агрономуудhаа үдэр бүри эрилтэ хэхэ, тэрэ болон полинууд дээгүүр ябажа, хүдөө ажахын культуранууды шалгаха ёhотой. Тарилгын хойноhоо харууhалха хүдэлмэрине зарим колхозууд имагтал үбгэд хүгшэд болон үхибүүдтэ найдаад, таряанажалай бригаданууды энэ ажалhаа оггорлон сулөөлдэг. Мүнөө иимэ ябадалые дабтажа огто болохогүй. Урgасын хойноhоо харууhалга бригадануудаар лэ үнгэргэгдэхэ, тэрэнэй түлөө бригадиррнууд, правлениин түрүүлэгшэнэр сэхэ харюусаха ёhотой. Зүгөөр, буртаг үбhэ түүлгэ болон бусад хүдэлмэринүүдтэ үхибүүд, үбгэд, хүгшэд хабаадуулагдахагүй гэгдэнэ бэшэ, харин тэдэнэрые бригадануудта нэмэлтэ хүсэн болгожо хүсэлтэй.

Тарилгын хойноhоо харууhалга — шухала хэрэг мүн. Тиимэдэ энэ хүдэлмэридэ колхозниигуудые, hургашадые олоор хабаадуулжа, тэдэнэрэй ажалые зүбөөр эмхидхэхэ, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала.

СЭЛЭНГЫН, ЗЭДЫН, ХОРИИН ОЛОН КОЛХОЗУУДТА НАБШАhАТА ТЭЖЭЭЛ, ЭРТЫН СИЛОС БЭЛДЭГДЭНЭГҮЙ

РЕСПУБЛИКЫН АЙМАГУУДТА НАБШАhАТА ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛГЭ, СИЛОС ДАРАЛГА БА СИЛОСНЭ БАРИЛГА ТҮХЕЭРЭЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын 1951 оной июниин 25-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Аймагууд	Набшаhата тэжээл бэлэдхэлгэ	Силос даралга	Силосно барилганууды заhабарилга
Прибайкальска	50,2	—	44.0
Кабанскын	45,7	—	97,0
Байкало-Кударын	45,0	—	76,0
Закаменай	40,7	23,3	66,4
Кяхтын	23,8	9,8	—
Курумканай	22,5	—	23,6
Хэжэнгын	22,3	2,7	26,6
Тарбагатайн	17,7	5,2	—
Түнхэнэй	14.5	—	12,0
Ториин	14,0	—	32,0
Яруунын	13,5	4,0	10,7
Заиграйн	10,9	—	11,8
Бичурын	10,5	—	24,6
Зэдын	10,3	1,0	—
Иволгын	9,4	—	41,8
Мухаршэбэрэй	9,2	0,8	52,5
Кударын	8,2	5,7	—
Баргажанай	7,8	—	6,3
Хориин	6,1	—	14,8
Сэлэнгын	4,4	—	—

Үбhэнэй машинанууд

Хэжэнгын аймагай Чесаанын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз үбhэ хуряалгада бэлэдхэлые амжалтатайгаар ябуулжа байна. Мүнөө 10 сенокосилка, 12 морин тармуур заhабарилагдажа, бэлэн болгогдонхой. Тиихэдэ, гар хажуур, тармуур ба асануд олоор бэлдэгдэжэ байна. Мүнөө энэ түс колхозой сабшалан дээрэ самоходно 1 сенокосилка хүдэлмэрилхэ юм.

Машина зэмсэгүүдые заhабарилгада дархашуул Д. Уладеев, Ц. Номтоев, П. Суворов гэгшэд элэбхитэйгээр хабаадалсажа, эрхим шанарай түлөө тэмсэнэ.

И. Дарибазарон.

Үбhэ сабшажа захалба

КЯХТА. (Телефоноор абтаба). Аймагай колхозууд набшаhата тэжээл бэлэдхэлгые, силос даралгые түргэн темпэтэйгээр ябуулжа байна. Июниин 25-най байдалаар аймагай колхозууд 8627 центнер набшаhата тэжээл бэлэдхэбэ. Колхозуудта городой хүдэлмэришэд ба албахаагшад олоороо гаража, горьтой туhаламжа үзүүлнэ. Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр городhоо 250 комсомолецууд ба залуушуул аймагай колхозуудта гаража, набшаhата тэжээл бэлэдхэбэ. Тиихэдэ аймагай колхозууд силос даража захалба. Жэшээнь, Усть-Киранай сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз 70 тонно силос дараа. Мүн Калининай нэрэмжэтэ, «Большевик» ба бусад колхозууд силос даража байна.

Аймагай зарим колхозууд хэдэн хоногой саада тээ үбhэ сабшажа эхилээ. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Лазарев) Тархатуй гэжэ нютагта үбhэ сабшажа байна. Эндэ Кяхтын МТС-эй тракторна агрегат 50 гаран гектар газар сабшаа. Калининай нэрэмжэтэ колхоздо мүн тракторна агрегат үбhэ сабшажа захалаа.

Усть-Киранай сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо нэгэ тракторна агрегат, 3 морин сенокосилка үбhэ сабшалгада гараба. Субэгтын сомоной Ворошиловай, Маленковой нэрэмжэтэ колхозууд үглөө мүнөөгүй үбhэ хуряалгада гараханъ.

Б. Бадмаев.

Шалгалта юу харуулааб?

Иволгын аймагай колхозуудай сабшалан дээрэ ногоон hайнаар үргажа байна. Нуга газарайнь ногоое түүбэрилэн сабшахаар болоо. Тиин hаяхан үнгэргэгдэhэн шалгалта аймагай колхозуудай үбhэ хуряалгада бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ бии байhан дутагдалнуудые элирүүлhэн байна.

Аймагай түрүү колхозууд— Гильбирын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ, «Улаан Оронго», Маленковой нэрэмжэтэ колхозууд үбhэ хуряалгада бэлэдхэлэй багарсаан дүүргээ. Үбhэ хуряалгын машинануудай заhабарилга дүүргэгдээ, жэжэ зэр зэмсэгүүд—гар хажуур, аса, тармуур гэхэ мэтэнүүд бүтээлдэ бэлэн болоо. Тиихэдэ тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэринн түсэб табигданхай. Гильбирын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой hүнэй-товарна фермые даагша нүхэр Султумов малшадтаа хамтэ хоёр нүхэндэ 60 тонно силос дараhан байна.

Гэхэтэй хамта, олон колхозууд мүнөө болотор үбhэ сабшалгада бэлэн болоодүй, үбhэ хуряалгын машинануудые заhабарилаадүй байха юм. Жэшээнь, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Карпуков) сенокосилканууд болон морин тармуурнуудые, жэжэ зэр зэмсэгүүдые бэлэн болгоодүй, тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэриин түсэбые табяадүй. Мүн набшаhата тэжээл бэлэдхэлгэ энэ ороhоо эмхидхэгдээгүй.

Тэрэшэлэн «3-я пятилетка» колхоз үбhэ хуряалгада үшөө бэлэн болоодүй. Мүн Маяковскиин нэрэмжэтэ колхоз үбhэ хуряалгын тулажа ерээд байбашье тон задагай байдалтай байна. Жэжэ зэр зэмсэгүүд—хажуур, аса, тармуур эндэ оройдоо түхеэрэгдээгүй. Тэжээл бэлэдхэлэй бригада мүнөө хүртэр байгуулагдаагүй. Энэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Бурдуковский «иимэ бригада хэрэггүй» гэжэ хэлэнэ. Жэжэ зэр зэмсэгүүдые юундэ бэлэдхэнэгүйбта гэхэдэ, «колхозниигуудта өөhэдтэнь байха аабза» гэжэ нүхэр Бурдуковский хэлээд, түхеэрэхэешье оролдоногүй. Колхозниигуудаа эмхидхэжэ ажалдань гаргажа шадалдаггүй аад, нүхэр Бурдуковский хүн үгы гээд набшаhата тэжээл бэлэдхэлгэ, малай байра барилгые эмхидхэнэгүй. Гэбэшье, колхозниигуудай хахадынь үдэр бүхэндэ городой базар дээрэ юумэ наймаалжа үнжэдэг.

Эдэ хоёр колхозуудай үбhэ хуряалгада бэлэн болоhые шалгахаяа аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Мурцев гараhаншье hаа, 2—3 үдэр ябаад, ямаршье хүдэлмэри эмхидхэнгүй бусаhан байха юм. Үглөө мүнөөгүй үбhэ хуряажа эхилхээр болоо. Тиимэhээ бэлэдхэлэй хүдэлмэрине дары түргэн дүүргэхэ хэрэгтэй.

А. Бороев.

РЕСПУБЛИКЫН АЙМАГУУДТА ПАР ХАХАЛАЛГА, ТЭЖЭЭЛЭЙ БА ОВОЩНОЙ КУЛЬТУРАНУУДАЙ ТАРИЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын 1951 оной июниин 25-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Аймагууд	Пар хахалалга	Тэжээлэй культуранудай тарилга	Овощной культуранудай тарилга
Закаменай	100,1	85,8	57,5
Байкало-Кударын	94,3	84,6	89,5
Зэдын	83,4	32,5	35,3
Хориин	81,7	93,3	63,3
Яруунын	81,3	96,0	41,0
Түнхэнэй	79,8	33,0	65,0
Кабанскын	79,7	82,3	96,9
Иволгын	76,3	67,2	87,4
Заиграйн	74,7	72,2	68,6
Хэжэнгын	71,1	92,0	75,4
Сэлэнгын	70,0	63,7	56,5
Ториин	68,6	69,3	71,0
Прибайкальска	67,4	73,2	55,0
Баргажанай	60,6	30,1	86,0
Бичурын	56,6	58,1	52,0
Тарбагатайн	50,5	80,3	70,6
Мухаршэбэрэй	49,9	75,8	70,2
Кяхтын	39,3	93,9	55,8
Кударын	34,0	61,5	41,4
Курумканай	26,6	68,4	35,5

Эршэмтэйгээр хүдэлмэрилнэ

Зэдын аймагай «Улаан Үшөөтэ» колхозой луговод Б. Яковлев гэгшэ сабшалан дээрэhээ үндэр баян урgаса ургуулхын тула жэл бүри ехэхэн оролдолго гаргана. Тэрэ олон жэлдэ луговодоор хүдэлмэрилхэ зуураа, сэхэсэн дүй дүршэлтэй болонхой.

Нёдондо жэлдэ нүхэр Яковлев 120 гектар сабшалан дээрэhээ га бүриин 12 центнер үбhэ ургуулаа hэн. Мүнөө тэрэ 300 га сабшалан hайнаар уhалжа байна, дээгүүрнь нaг шэбхэ тараана, модошуулсэнь сэбэрлэнэ.

Н. Гармаев.

Советскэ Союз дотор

ДУУНАЙ hАЙНДЭР

НОВОСИБИРСК. Июниин 24-нэй хахад үдэр «Спартак» стадионой трибунануудай олон мянган ажалшадаар дүүрэбэ, эндэ, дуунай нийтэ-городской түрүүшын hайндэр боложо, тэрээндэ фабрикануудай, заводуудай, эмхи зургаануудай уранhайханай самодеятельностиин коллективүүд хабаадаба.

Городой хамтарhан хоорой дуулаhан «Сталин тухай дуугаар» hайндэрынь нээгдэhэн байна.

Сталинска шангай лауреадуудай —советскэ композиторнуудай дуунуудые, манай орондо коммунизм байгуулхын түлөө сибирьэйхидэй иин зоригто ажалые магтаhан социалистическэ шэнэ Сибириин дуунуудые дуулаа.

«Транспортник» гэжэ клубай хоор сибирскэ частушкануудые ехэ hайханаар дуулаба. Дзержинскэ районой центральна клубай танцевальна коллектив мүн лэ амжалтатайгаар наадаа.

* * *

Москвада болоhон украинска искусствын ба литературын декадада зорюулагдаhан дуунай ба танцын областной hайндэр Полтавада болоо.

(ТАСС).

УКРАИНЫН ХЭДЭН МЯНГАН ТРАКТОРИСТНУУД ЧАСАЙ ГРАФИГААР ХҮДЭЛМЭРИЛНЭ

КИЕВ. Украинын механизаторнууд хүдэлмэриингөө хахад жэлэй дүн гаргаба. Тэдэнэр хабарай тарилгые агротехническэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэжэ, тарилгын болзорые богонидхоhон ба полевой хүдэлмэриин шанарые дээшэлүүлhэн байна.

Энээндэ часай график үргэнөөр хэрэглэлгэ ехэхэн үүргэ дүүргэбэ. Мүнөө хэдэн мянган трактористнууд часай графигаар хүдэлмэрилжэ байна. Часай графигай ашаар ажалай бүтээсэ ургажа, нилээд ехэ горючи алмагдана. Украинын механизаторнууд алмагдаhан горючоараа 17 мянга шахуу гектар (условно хахалалгаар) элдүүрилээ.

Республикын урда областьнуудта хэдэн мянган трактористнууд ба комбайнернууд урgаса хуряалгада мүн лэ часай графигаар хүдэлмэрилжэ байна.

(ТАСС).

Газар үрэбхин малтадаг «Волжский— 12» гэжэ маркын снаряд Сталинградска гидроэлектростанциин баригдаха хүдэлмэрилжэ эхилээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Волга мүрэндэ баруун тээhээнь ородог Ахтубы гэжэ горхоной баруун эрьедэ газар үрэбхин малтадаг снаряд хүдэлмэрилжэ байна.

ТАСС-эй фотохроника.

НЮТАГ БҮРИИН hОНИНУУД

◆ Астраханска областиин Камыз-Якска, Лиманска, Марфинска түрүү районуудай колхозууд гурэндэ ноhо тушааха хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ. Областиин хүдөө ажахын артельнууд нёдондо жэлэй энэ үеынхиhөө нэгэ хахад дахин ехэ ноhо тушааба.

◆ Орловско совхозуудай трестын ажахы hүүгэдэр малай тоо толгойе арбидхаха гурбан жэлэйнгээ түсэбые болзорhоонь урид дүүргэбэ. Энэ жэлэй hүүл багта байхаар хаpaалагдаhанhаа 21 процентээр үлүү олон хүбүүр бии байба. Хонинoй тоо толгой олошоруулха гурбан жэлэй түсэб 37 процентээр үлүүлэгдээ.

◆ Заншал болоhон Сабан-туй гэжэ Татарска hайндэр Горькиин нэрэмжэтэ культурын ба амаралтын Казанска парк соо июниин 24-дэ болобо. hайндэртэ Казаниин хэдэн арбаад мянган ажалшад ба Татарiин районуудhаа ерэhэн олон айлшад байлсаа.

◆ Ороной эртэ урдын санаторно-аргалалгын эмхи зургаануудай нэгэн болохо «Обсерватория» гэжэ үхибүүдэй туберкулезно санаториин 30 жэлэй ойе Татариин олонийтэ тэмдэглэбэ. Тус санатори Казаньhаа холо бэшэ, нарhан модон соо байдаг юм.

(ТАСС).

МОСКВАДА БОЛОhОН УКРАИНСКА ИСКУССТВЫН БА ЛИТЕРАТУРЫН ДЕКАДАДА ХАБААДАГШАДАЙ ТҮГЭСХЭЛЭЙ КОНЦЕРТ

Украинска искусствын ба литературын декадада хабаадагшадай түгэсхэлэй концерт июниин 26-да Москвада болоо.

СССР-эй Гүрэнэй Академическэ Большой театрын зал hайндэрэйхэер шэмэглэгдэнхэй. Эндэ Москвагай предприятинуудай стахановецууд, учёнууд, литературын ба искусствын ажал-ябуулагшад суглараа. Зал дээрэ улаан тугуудаар ба уранхай колосуудаар шэмэглэгдэhэн В. И. Ленинэй ба И. В. Сталинай портредүүд харагдана.

Т. Г. Шевченкын нэрэмжэтэ оперо ба балетэй Киевскэ театрын хоор, гүрэнэй «Думка» гэжэ хоор, капеллын, «Трембита» гэжэ Львовско капеллын, Украинын ба Закарпатска арадай хоорой, бандуристнуудай капеллын, УССР-эй дуунай ба пляскын ансамбльнуудын хоорой составтайгаар Т. Г. Шевченкын нэрэмжэтэ оперо ба балетэй Киевскэ театрын оркестрын хүгжэм доро нэгэдэмэл хоор наадаба. Суглараагшад концертдэ хабаадагшадые нэрьемэ альгаташалгаар угтаа. Агууехэ Сталиние алдаршуулhан дуун ехэ хүсэтэйгөөр дуулдана.

Түгэсхэлэй концертдэ хабаадагшадай наадалгые хүнүүд тон халуунаар угтабад. Программа соонь—Глинкын, Чайковскиин, Бородинай, Лысенкын, Кос-Анатольскиин, Гулак-Артемовскиин ба бусад композиторнуудай зохёолнууд, арадай дуунууд, танцанууд бии.

Украинска арад ахадүү арадуудай бүлэ соохи баяр жаргалта ажабайдал тухай, зоригжоhон ажал тухай, арадта жаргал асарhан агуухэ Сталинда хизааргүй үнэн ба инаг дуратай байдаг тухайгаа гоё hайханаар дуулана.

Ехэ амжалтатайгаар болоhон концерт советскэ Украинын искусствын сэсэглэн hалбарhание харуулаа. (ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Коммунистнуудай хүтэлбэри доро

Манай колхоз малажал хүгжөөхэ түсэбөө жэл бүхэндэ дүүргэдэггүй байгаа. Үнгэрэгшэ үбэлжэлгын үедэ нилээд олон малнууднай гарзалаа hэн. Энээнэй гол шалтагаан хадаа колхозой правлени ба партийна организаци тэжээлэй база байгуулха асуудалда хайша хэрэгээр хандадаг байгаа.

Иимэ байдалые саашадаа яашье тэсэшэгүй. Тиимэhээ колхозой партийна организаци энэ алдуу эндүүгээ дахин дабтахагүйн тулада малажал хүтэлбэрилдэг методээ үндэhөөрнь хубилгаха зорилготой. Манай парторганизациин коммунистнууд ВКП(б)-гэй обкомой IV пленумэй тогтоолтой танилсаха зуураа, сабшалан ба бэлшээриин газарнуудые hайжаруулха талаар бии байгаа арга боломжонуудаа hайса элирүүлэн, үнэтэ дурадхалнуудые оруулhан байна. Коммунистнуудай энэ үүсхэлые комсомолецууд ба партийнабэшэ эдэбхитэд халуунаар дэмжээ.

Мүнөө 20 километр газарта посхоод баригдаа, Алхана ба Асули гэжэ газарнуудта уhа намаг хатааха хүдэлмэринүүд эршэмтэйгээр ябуулагдажа эхилээ. Гадна, сабшалангай бүхы талмайнууд уhалагдаа, үтэгжүүлгэ хэгдээ.

Сабшалан ба бэлшээриин газарнуудай ургасые hайжаруулха хэрэгтэ малажалай фермын хүдэлмэрилэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Коммунист Г. Э. Лодоевой хүтэлбэрилдэг племенной № 1 ОТФ-эйн хонишод 3 километр утатай канава заhабарилжа, 200 гектар сабшалангай газар уhалаа. Племенной фермые даагша нүхэр Р. Будаевай үүсхэлээр, 1927 онhоо хойшо ашаглагдаагүй байhан 5 километр утатай канава мүнөө заhабарилагдаа. Энээнэй ашаар сабшалан ба бэлшээриин 50-аад гектар газар уhалагдана. Энэ фермын хүдэлмэрилэгшэд даажа абаhан участогайнгаа гектар бүриhөө 75 центнер үбhэ хуряаха уялга абаа. Энэ уялгаяа бэелүүлхын тулада агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үргэнөөр ябуулна. Сабшалан дээрэ ехэхэн хэмжээнэй наг шэбхэ гаргагдаа. Энээнhээ гадна, тус фермынхид 8 гектарта турнепс, 15 гектарта зелёнко таряа.

Мүнөө үбhэ хуряалгын машина зэмсэгүүд гол түлэб заhабарилагдаа. Тиин запасной частьнуудай үгы дээрэhээ нэгэ хэдэн морин тармуур үшөөл заhабарилагдаадүй. Гэбэшье, запчастьнуудые захиха тухай «сельхозснабай» Баргажанай отделениие даагша нүхэр Невохиндо ба хүдөө ажахын таhагые даагша нүхэр Максимовта нэгэнтэ бэшэ хандаhан байнабди. Теэд тэдэнэр мүнөө хүрэтэр ямаршье хэмжээ абанагүй.

Үбhэ хуряалгын хүдэлмэриин түсэб табигданхай. Мүнөө бригада ба фермын хүдэлмэришэд тус түсэбтэй танилсажа, өөhэд хоорондоо социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ байна. Энэ хүдэлмэриие манай коммунистнууд толгойлно.

Мүнөө үедэ манай колхозой правлени ба партийна организаци набшаhата тэжээл бэлэдхэлгэдэ ехэхэн анхарал хандуулна. Энэ хүдэлмэридэ колхознигууд ба hургуулиин үхибүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Баян-Голой дунда hургуулиин (директорынь нүхэр П. Филиппов) hурагшад 100 центнер набшаhата тэжээл бэлэдхээ.

Манай партийна организациин 65 коммунистнууд үбhэ хуряалга дээрэ хүдэлмэрилхэ юм. Агитаторнуудаар 30 гаран коммунистнууд, комсомолецууд томилогдонхой. Агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри үнгэргэхэ түсэб табигданхай. Гадна, партийна организациин ба колхозой правлениин дамжуулгын Улаан туг бии болгогдоо.

Б. Цыренов, Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь.

«Изолятор» гэжэ Московско заводой коллектив коммунизмын асари ехэ барилгануудай захилнуудые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Тоhо эюулхэ 110 киловольтын вводуудые ба бусад изоляторнуудые предприятиин стахановецууд болзорhоо урид бэлэдхэжэ, волжско гигантнуудта эльгээгээ. Мүнөө тус завод 220 киловольтын вводуудые эльгээхээр бэлэдхээд байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: стахановец-хабсаргагша Б. А. Корышев (баруун гарhаа) ба хабсаргагша А. С. Гжельский гэгшэд 220 киловольтын вводые Куйбышевска ГЭС-тэ эльгээхээр бэлэдхэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

МОДО УРАДХУУЛГА

Модошодой салингай шэнэ системэ

Модо бэлэдхэлгэдэ, урадхуулгада, шэрэлгэдэ ба ашаалгада ябадаг хүдэлмэришэдэй салин хүлhые шэнэ системээр түлэхэ тухай СССР-эй Министрнүүдэй Совет тусхай тогтоол баталба. Тиин модошодто түлэгдэхэ салин тухай арбан гурбан жэлэй саана бии болгогдоhон системэ энэ жэлэй июниин 1-hээ болюулагдаба.

Ой модоной промышленностиин бүхы предприятинууд хүсэ ехэтэй ба оньhото техникээр тон ехээр зэбсэгжүүлэгдээ. Хүсэтэ тракторнууд, автомашинанууд, лебёдконууд, нүүдэл электростанцинууд, электрохюреөнүүд гэхэ мэтын механизмууд модо бэлэдхэлгэдэ, урадхуулгада, шэрэлгэдэ, ашаалгада хэрэглэгдэжэ, гарай ажалые гол түлэб болюулhан байна. Ой модоной промышленностиин предприятинууд оньhото техникэ шудалhан, элдэб мэргэжэлтэй кадрова хүдэлмэришэдтэй болоно шадаа.

Энээнэй урда байhан сезонно системын салин түлэлгэ мүнөө ямаршье удхагүй болоод байна. Салин түлэлгын урдань байhан сезонно системэ (шан үгэлгэ, нэмэлтэ түлбэри гэхэ мэтэнүүд) модо бэлэдхэлгэдэ, урадхуулгада ба бусад хүдэлмэринүүдые дүүргэлгэдэ hаад хэдэг байhан юм. Мүнөө тус тогтоолой үндэhөөр, энэ байдалда эсэс табигдаа. Модошодой ажалай түлөө түлэгдэхэ салингай шэнэ системын ёhоор үдэрэйнгөө нормые 100 процент дүүргэhэн модошоной салингые 20 процентээр нэмэжэ түлэхэ болоно. Хэрбээ үдэрэйнгөө нормые модошодой үлүүлэн дүүргэбэлынь, тусгаар зохёогдоhон расценкын ёhоор салингынь нэгэ хахад дахинаар нэмэжэ түлэгдэхэ байна.

Правительствын энэ [illegible] тогтоолтой модошодые тани[illegible]ха хүдэлмэри мүнөө хаа ха[illegible] ябуулагдажа байна. Энэ [illegible]лые хүдэлмэришэд бүрин [illegible]жа, модо бэлэдхэл, урад[illegible] болон бусад бүхы хүдэлм[illegible] дээрээ ажаллахадаа, ажал[illegible] дэр бүтээсэ туйлан, барилг[illegible]до Эхэ орондоо элбэг ехэ[illegible] хэбди гэhэн социалистическ[illegible] гануудые абана.

Эдэ уялгануудаа хэрэг [illegible] дүүргэжэ эхилhэн коллек[illegible] мүнөө олошороо. Жэшээнь, [illegible] урадхуулгын Үдын контор[illegible]хэр Мельчаков начальнигтай [illegible]танциин коллектив тус тог[illegible] танилсаад байхадаа, июни[illegible] рүүшын хахадта үдэрэйнгө[illegible]мые 184 процент хүрэтэр [illegible]hэн байна. Эндэ нормоё [illegible]гэдэггүй модошон үгы шаху[illegible]лоо.

Тус дистанциин нүхэр К[illegible]ревай бригадынхид хахад [illegible]гаа даалгабари 323,6 [illegible] дүүргэжэ, нэгэ үдэр соо 5[illegible]риг 88 мүнгэ хүдэлмэриш[illegible] хэниинь олоhон байгаа.

Тиихэдэ, нүхэр Нес[illegible] бригадын гэшүүн бүхэн [illegible]—50 гаран түхэриг олоно. [illegible] жэшээнүүд республикын о[illegible]ной промышленностиин [illegible] предприятинуудта бии.

Леспромхозуудай, шпа[illegible]дуудай болон ой модоной [illegible]мышленностиин бусад пре[illegible]тинуудай ажахын, партийн[illegible] профсоюзна организацину[illegible]дошон бүхэниие правит[illegible] энэ тогтоолтой гүнзэгыгөөр [illegible]суулан, ажалай бүтээсые эр[illegible]шэлүүлхэ үүргэтэй.

К. Скво[illegible]

Хоёр парторганизацинуудай хүдэлмэри тухай

ВКП(б)-гэй обкомой тогтоолнуудые гол зорилго болгон, Яруунын аймагай колхозуудай, предприятинуудай ба эмхи зургаануудай партийна организацинууд тоосоото-hунгуулиин суглаанууд дээрэ заагдаhан дутагдалнуудые усадхаха талаар горьтойхон хүдэлмэри хэhэн байна. Жэшээлхэдэ, аймпотребсоюзай дэргэдэхи партийна организаци (секретариинь нүхэр А. Филонов), 20 коммунистнуудhаа бүридэнхэй. Тус парторганизаци худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ниитэ-политическэ, харуулан-ойлгуулха ба политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна.

Тус партийна организаци тоосоото-hунгуулиин суглаан дээрэ элирүүлэгдэhэн дутагдалнуудаа хараадаа абажа, хүдэлмэреэ нилээд hайжаруулаа. Партийна гэгээрэлэй системэдэхи hуралсалда бүхы коммунистнуудынь хабаадуулагдажа, үзэhэн материалаа hайнаар ойлгоhон байгаа. Тиихэдэ коммунистнуудынь үйлэдбэриин шиидхэхы участогуудта шадамараар хубаарилагдан табигданхай. Партийна организациин бюро коммунистнуудай даалгабаряа хэр зэргээр дүүргэжэ байhыень хинан шалгадаг юм. Мүн хабарай тарилгын үедэ айпотребсоюзай партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинууд хэдэн колхозуудые шефтээ абажа, тэдээндэ библиотекэнүүдые бэлэглэhэн ба улаан булангуудыень уран гоёор шэмэлсэжэ үгэhэн байна. Хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнхэй. Мүрысөөнэй дүнгүүд саг үргэлжэ гаргагдадаг ба показателиин доскада бэшэгдэжэ байдаг. Ханын газетэ, «дайшалхы хуудаhанууд» гаргагдажа, түрүүшүүлэй хүдэлмэриин дүй дүршэл ба бии байhан дутагдалнууд тухай статьянууд толилогдоно.

Коммунистнууд Филонов, Княжева, Галсанов ба бусад эрхим агитаторнууд болонхой. Тиигэжэ тус организациин коммунистнууд коллективэйнгээ дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулна. Элдэб hонин темэнүүдээр лекци ба хөөрэлдөө үнгэргэнэ.

Гэхэ зуура, тоосоото-hунгуулиин суглаан дээрэ тэмдэглэгдэhэн дутагдалнуудые усадхаха хэрэгтэ анхаралаа багаар табидаг партийна эхин организацинууд аймаг дотор үшөө бии байhаар. Тиимэ организацинуудай тоодо, жэшээлхэдэ, аймпромкомбинадай партийна организаци (секретариинь нүхэр Е. Цыренов) оролсоно. Тэндэ агитационно хүдэлмэри ябуулагдадаггүй, агитаторнуудай семинар үнгэргэгдэдэггүй. Аяар февралиин 18-hаа хойшо эндэ ямаршье хүдэлмэри хэгдээгүй байха юм. Ханын газетэ, «дайшалхы хуудаhанууд» hанахадаал нэгэ гаргагдадаг ба комбинадай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда лекци уншагдадаггүй. Коммунистнуудай hуралсал эндэ доодо хэмжээндэ үнгэргэгдэhэн байна. Тэрэшэлэн партийна суглаанууд дээрэ гаргаhан тогтоолнуудайнгаа хэрзэргэ дүүргэгдэжэ байhыень нүхэр Цыренов хинан шалгадаггүй, харин хэдэн hарын туршада түсэбгүйгөөр хүдэлмэрилнэ.

Тус парторганизацида партийна суглаан идейнэ доодо хэмжээндэ үнгэргэгдэдэг ба дутагдалнуудай мэдээжэ байбашье, тэдэниие элирүүлжэ, усадхаха тухай хэлсэгдэдэггүй юм. Мүн зарим коммунистнуудай ажалай болоод өөhэдынь жаяг заршам тон hула. Тэдэнэр гэшүүнэйнгээ түлбэри хэдэн hара түлэдэггүй байна. Хүдэлмэришэдэй дунда коммунистнууд социалистическэ мүрысөө эмхидхэнэгүй.

Предприятиингаа үйлэдбэриин түсэб амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ коммунистнууд үүсхэл эдэбхи багаар гаргадаг. Тиимэhээ тус аймпромкомбинат үйлэдбэриингөө түсэбые дүүргэдэггүй ба мүнөө цехүүдээ олошоруулхын орондо улам үсөөн болгожо байна.

Эдэ дутагдалнуудаа ойрын сагта усадхахын тулада тус парторганизаци шухала хэмжээ абаха зэргэтэй.

Б. Шаралдаев.

Түмэр замайхидай библиотекэдэ

Зүүн-Сибириин түмэр замай Улан-Удын отделениин клубтахи библиотекын хүдэлмэри hайнаар ябуулагдана. Тус библиотекэ уранhайханай, техническэ ба партийна отделенинүүдhээ бүридэнхэй.

Библиотекын гансахан уранhайханайнь отделенидэ 700 гаран уншагшад тоологдоно. Тэдэнэй дундаhаа паровозно депогой мастер М. Ненков, диспетчер Борисенко болон бусад хамагhаа олон номуудые уншаhан байна.

Техническэ отделени энэ жэлдэ ехэхэн хүдэлмэри хээ. Депогой хүдэлмэришэдэй дунда техническэ темээр 57 дахин хамтын уншалга хэгдээ. Тиихэдэ, 15 фотовыставкэнүүд эмхидхэгдэhэн, техническэ конференци үнгэргэгдэhэн байна.

Г. Дугаров.

40 мянган түхэригэй номууд абтаба

Номой худалдаанай Бурят-Монголой конторын библиотечнэ коллекторто 40 мянга шахуу түхэригэй элдэб номууд ерээ. Тэдэ номууд барандаа республикын библиотекэнүүдтэ эльгээгдэхэ юм.

Асаргдаhан номуудай дунда хүүгэдэй ба уранhайханай номууд олон. Тэрэшэлэн бурят-монгол хэлэн дээрэ хэблэгдэhэн Х. Намсараевай «Үүрэй толон», Жамсо Тумуновай «Нойрhоо hэриhэн тала» болон бусад номууд эльгээгдэхэ юм.

А. Чебаков.

Түсэбөө дүүргэбэ

Сэлэнгын леспромхозой Ярино гэжэ участогай (мастерынь нүхэр Тимофеев), мүн Солонцово гэжэ участогай (мастерынь нүхэр Карпуков) коллективүүд модо урадхуулха жэлэйнгээ түсэбүүдые бүри май hарын hүүлээр дүүргэhэн байна.

Эдэ бүхы амжалтануудые тус участогуудай модо урадхуулагшад социалистическэ мүрысөө өөhэд хоорондоо үргэнөөр дэлгэрүүлhэнэй ашаар туйлаа.

Ярино гэжэ участогта модо урадхуулга дээрэ хүдэлмэрилhэн нүхэд Перов, Кирсанова, Корытова, Цыренова болон бусад үдэртөө хоёр ба хоёр хахад нормо дүүргэжэ, социалистическэ мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябаhан байна. Мүн кадрова хүдэлмэришэдhөө бүр[illegible]hэн нүхэр Мордовскойн [illegible]рилдэг, тэрэшэлэн Карл Ма[illegible] (Сэлэнгэ) нэрэмжэтэ колхо[illegible] модо урадхуулга дээрэ хүд[illegible]рилдэг (бригадирынь нүхэр [illegible]нов) бригадануудай гэшүүд [illegible]лай үндэр бүтээсэ туйлад[illegible]гаа. Эдэнэр үдэрэйнгөө [illegible] хододоо 200 процент дүү[illegible] байха юм.

Эдэ түрүү бригадануудай [illegible]шүүд мүнөө гээгдэжэ ябаhан [illegible]тогуудта болон бригадануу[illegible]циалистическэ туhаламжа [illegible] өөhэдынгөө дүй дүршэлнүүд[illegible]дэхи модо урадхуулагшадые [illegible]гажа байна.

Д. Зурб[illegible]

Хүдөөгэй комсомольско организацинуудай секретарьнуудай зүблөөн

Июниин 25—26-да республикын колхозуудай, совхозуудай ба МТС-үүдэй комсомольско организацинуудай секретарьнуудай зүблөөн болобо. Тус зүблөөн дээрэ «Республика дотор тэжээлэй бата бэхи база байгуулха талаар колхозуудай, совхозуудай ба МТС-үүдэй комсомольско организацинуудай зорилгонууд тухай» элидхэл ВЛКСМ-эй обкомой секретарь нүхэр Гергесов хэбэ.

Большевистскэ парти, советскэ правительство ба нүхэр Сталинай үгаа ехэ анхарал оролдолгын ашаар манай республика хадаа хүгжэhэн промышленностьтай, социалистическэ томо хүдөө ажахытай түрүү советскэ республикануудай нэгэн болонхой гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

Республикынгаа хүдөө ажахын шухала hалбариие — ниитынгээ малажалые хүгжөөхэ хэрэгтэ комсомолецуудай ба союзнабэшэ залуушуулай эдэбхитэйгээр хабаадажа байhан тухайда элидхэлшэ дэлгэрэнгыгээр тогтобо.

Партиин обкомой IV пленум хадаа республикынгаа хүдөө ажахые, илангаяа малажалые хүгжөөн дэбжүүлгэдэ комсомолецуудые ба союзнабэшэ залуушуулые үргэнөөр хабаадуулха гэhэн шухала зорилго манай урда табяа. Ниитынгээ ашаг шэмэгтэ малажалые хүгжөөлгын тон шухала услови болохо тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын түлөө тэмсэлдэ хүдөөгэй бүхы залуушуулые хабаадуулха гээшэ комсомолецуудай шухала зорилго болоно гэжэ нүхэр Гергесов хэлэбэ.

Элидхэлэй hүүлээр олон хүн үгэ хэлэбэ.

—Ниитынгээ малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха гэhэн шухалын шухала зорилго комсомольско организацинуудай ба комсомолецуудай урда табигдаад байна. Энэ зорилго тухай ВЛКСМ-эй обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Гергесов өөрынгөө элидхэл соо ехэ эли тодоор манда хэлэжэ үгэбэ гэжэ Түнхэнэй аймагай Кыренскэ МТС-эй комсомольско организациин секретарь нүхэр Баторов хэлэбэ. Манай МТС,—гэжэ тэрэ саашань үргэлжэлүүлбэ,—энэ жэлдэ 5 мянган гектар газарта үбhэ сабшаха, 3 мянган центнер силос дараха ба 200 гектар намаг газарые хатааха ёhотой байна. Мүнөө үедэ 114 гектар намаг газар хатаагдаад байна. Мүн силос даралга hаяхан эхилжэ, үбhэеэ сабшажа үшөө эхилээдүй байнабди. Манай комсомольско организаци үбhэ сабшалгада ехэ бэлэдхэл хэжэ байна. Комсомолецууднай үбhэнэй машинануудые ба бусад зэр зэмсэгүүдые заhабарилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Манай суута машинист нүхэр Иван Дальбинов хүдэлмэриингөө түрүү дүй дүршэл тухай үбhэ машинаар сабшаха зондо хоёр удаа хөөрэжэ үгэhэн байна гэжэ нүхэр Баторов мэдүүлбэ.

—Үнгэрэгшэ үбэлэй үедэ тэжээлэй дутаhанhаа боложо адуу малай гарзалха ябадал манай колхозло үзэгдэhэн байгаа. Тиимэ ушарhаа ниитынгээ малда дүүрэн хүрэхэ тэжээл мүнөө зуунай үедэ бэлэдхэхэ гэhэн харюусалгата ба тон хүндэтэ зорилго манай колхозой правлени, партийна ба комсомольско организацинууд урдаа табинхай гэжэ Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой комсомольско организациин секретарь нүхэр Громов хэлэбэ.

Манай комсомольско организаци сабшалангайнгаа газарнуудые hайжаруулха хэрэгтэ ехэ анхарал табина. Сабшалангайнгаа газарнуудые хододоо уhалжа байдаг болонхойбди. Мүн набшаhата тэжээл бэлэдхэлгэ эхилэнхэй. Манай комсомолецуудай үүсхэлээр гурба удаа воскресникүүдые эмхидхэжэ, набшаhата тэжээл бэлэдхэлгэдэ 300 гаран залуушуулые ба бусад колхозникуудые хабаадуулhан байнабди. Мүнөө манай комсомолецууд үбhэ сабшалгада эрхимээр бэлэдхэхэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлэнхэй гэжэ нүхэр Громов мэдүүлбэ.

Манай комсомольско организаци силос дараха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна. Комсомолецуудай үүсхэлээр 50 тонно силос мүнөө дарагданхай. 29 комсомолецуудаймнай 20-иинь набшаhата тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ ажаллана. Манай бүхы комсомолецууд агитаторнуудаар томилогдонхой. Тэдэнэр колхозникуудай дунда горьтойхон агитационно-ниитын хүдэлмэри ябуулна гэжэ Хэжэнгын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ томодхогдоhон колхозой комсомольско организациин секретарь нүхэр Жигмитов хэлэбэ.

Удаань Заиграйн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой комсомольско организациин секретарь нүхэр Матхеев үгэ абажа, нигэжэ хэлэбэ:

—Манай комсомольско организаци 37 комсомолецуудhаа бүридэнхэй. Комсомолецууднай колхозойнгоо үйлэдбэриин шиидхэхы участогууд дээрэ хубаарилан табигданхай гэбэл: 7 хүн малажал дээрэ, 8 комсомолецууд луговодуудаар, мүн хэдэн хүнүүднай трактористнуудаар ба бусад ажалда хүдэлмэрилнэ. Набшаhата тэжээл бэлэдхэхэ ба силос дараха талаар hайрхамаар ехэ хүдэлмэри хээбди гэхэ аргамгүй. Гэбэшье манай комсомолецуудай хабаадалгатайгаар 500 центнер набшаhата тэжээл мүнөө бэлэдхэгдэнхэй. Мүнөө 600 гектар сабшалангай газарнууд уhалагданхай. Эртын силос даралга үшөө эхилээгүйбди. Сабшалангаймнай газарта бургааhан ехэ ургашанхай. Теэд сабшалангаа сэбэрлэхэ талаар ямаршье хүдэлмэри хэгдэнэгүй гэхэдэ болохо. Бургааhа отолхо машинашье манай колхоздо үгы гэжэ тэрэ шүүмжэлбэ.

Кударын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ томодхогдоhон колхозой комсомольско организациин секретарь нүхэр Дороева өөрынгөө хэлэhэн үгэ соо колхозойнгоо шиидхэхы бүхы hалбаринуудта комсомолецуудайнгаа ямараар хубаарилан табигданхай байhан тухайда, комсомолецуудай түрүү үүргээ ажал дээрэ ямараар дүүргэжэ байhан тухайда тогтожо хэлэбэ.

Үнгэрэгшэ үбэлэй үедэ манай организациин комсомолецууд колхозойнгоо 100 толгой эбэртэ бодо малые өөрынгөө харууhанда абажа, бултыень ондо оруулаа. Мүнөө бидэнэр набшаhата тэжээл бэлэдхэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсанабди. Тэжээл бэлэдхэлгын саг үргэлжын бригада 39 комсомолецуудhаа байгуулаабди. Эдэнэй дунда социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэбди. Мүн культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри тухай асуудал комсомольско суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, энээгээр хэдэн олон хэмжээ-ябуулгануудые хараалhан байнабди. Мүнөө манай комсомолецуудай ба бусад залуушуулай хүсөөр колхоздоо клуб барижа байнабди гэжэ нүхэр Дороева хэлэбэ.

Бичурын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой комсомольско организациин секретарь нүхэр Беляев үгэ абажа, ниитынгээ малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэ тус колхозой комсомолецуудай ямараар хабаадалсажа байhан тухайда тогтожо хэлэбэ.

Уранhайханай самодеятельность эмхидхэнхэйбди. Зүжэг наада табиха гэхэдэ манда таарамжатай нэгэ акттай пьесэнүүд тон хомор. Колхозникуудта кино харуулга тон мууГаар эмхидхэгдэнхэй. Кинокартина hарадаа хоёр удаа харуулагдадаг. Тиимэ мүртөө кинокартина үдэшын 11 часhаа эхилээд, ехэнхидээ hүниин 2—3 час хүрэтэр харуулжа нобшордог. Советскэ шэнэ, hонирхолтой картинанууд тон үсөө харуулагдана. Бичурын аймагай кинофикациин таhагай киномеханигууд шадабари муутай юм. Тэдэнэр кино харагшадта анхарал багатайгаар хандадаг. Эдэ ехэнүүд дутагдалнуудые сүм усадхахын түлөө республикын кинофикациин управлениин зүгhөө зохихо хэмжээнүүдые абахаар болоо гэжэ нүхэр Беляев хэлэбэ.

Иволгын МТС-эй комсо[illegible] организациин секретарь [illegible] Доржиев ВЛКСМ-эй обком[illegible] пленумэй тогтоолые тус [illegible] мольско организациин хэ[illegible] дүүргэжэ байhан тухайда [illegible]рэнгыгээр хэлээ.

Түнхэнэй аймагай Карл [illegible]сын нэрэмжэтэ колхозой [illegible] мольско организациин секр[illegible] нүхэр Будаев үгэ абажа, [illegible] тэмдэглэбэ:

—Ниитынгээ малда тэжээ[illegible]лэдхэлгэдэ 24 комсомолец[illegible] хабаадалсаха. Тэжээл бэ[illegible]гын бригадын хүдэлмэрилэ[illegible] дунда дэлгэрhэн социалист[illegible] мүрысөө манай комсом[illegible] организаци толгойлхо гэhэн [illegible]го урдаа табинхай.

Гадна хүдөө ажахын мини[illegible] орлогшо нүхэр Желтый, [illegible] Банзаровай нэрэмжэтэ пед[illegible]тудай багша, биологическ[illegible] нуудай кандидат нүхэр С[illegible] ВКП(б)-гэй обкомой хүдөө [illegible]хын таhагые даагша нүхэр [illegible] ба бусад олон хүнүүд үгэ [illegible]hэн байна.

Удаань ВКП(б)-гэй обком[illegible]кретарь нүхэр Петухов үгэ [illegible] зуураа, ниитынгээ малда тэж[illegible] бата бэхи база байгуулха т[illegible] республикын комсомолецууд[illegible]да табигдаhан зорилгонууд т[illegible] тогтобо.

Зүблөөнэй hүүлээр зүбл[illegible] хабаадагшадай—колхозуудай, [illegible]хозуудай, ба МТС-үүдэй к[illegible]мольско организацинуудай с[illegible]тарьнуудай нэгэ үдэрэй се[illegible] болоо. Тэндэ комсомольско [illegible] организациин хүдэлмэриин ш[illegible] асуудалнуудаар, мүн Со[illegible] Союзай дотоодын ба гад[illegible] байдал тухай хэдэн элидх[illegible] болон лекцинүүд хэгдэhэн б[illegible]

ҮБҺЭ ТЭЖЭЭЛ ЭРХИМ БОЛЗОРТО БЭЛЭДХЭХЭ

тиин областной комитедэй боложо үнгэрһэн V пленумэй малда тэжээлэй бата база байгуулха тухай б)-гэй ЦК-гэй ба советскэ ельствын заабарие хүтэл- болгон республикын колхо- а совхозуудта үбһэ тэжээл эхэ хэмжээ-ябуулгануудые аа.

ее сагай хүсэн түгэс техни- эбсэгжэһэн манай колхозууд хозууд түрүү агробиологи- наукын туйлалтын ба түрүү ршэлэй үндэһөөр хүдөө н энэ шухала зорилгые бэе- бүхы арга боломжотой. адуулаад бaряад ондо а бээзбди гэһэн хооһон һа- удhаа бүримүһэн хахасажа, колхозуудай дүй дүршэлөөр эй бата бэхи база байгуул- арга боломжонуудые эр- шадабаритайгаар хэрэглэ- хала. Манай республикын до үбһэн ба силос болбол эй гол шухала зүйлынь мүн . Гэбэшье, зарим колхозуу- тэлбэрилэгшэд силосые хэ- эгүй ябадал гаргана. Теэд алда силосэй тон шухала практика харуулна. Жэ- Сэлэнгын аймагай Карл ын нэрэмжэтэ, Иволгын ай- Ленинэй нэрэмжэтэ колхо- фермэнүүд дээрэ һаамхай үгтэхэ тэжээлдэ хододоо оруулалсадагай ашаар тэн- соо үнеэн бүриһөө 1500— литр хүрэтэр һүн һаагдаһан

тэжээлэй шанарай һайн ябадалда онсо анхарал хан- хэрэгтэй. Тиимэһээ үбһэ га ба силос даралгые хаһа оонь, унжагайруулангүй үн- ёһотой.

ай республикын эрхэ бай- үбһэ хуряалга ба силос да- тон түргэн, зааханшье улангүйгөөр үнгэргэхэ шу- юуб гэхэдэ, зундаа шанга эринүүд хойно хойноһоо ерэдэг. Үбһэ хуряалгые ун- руулаа хадаа таряа хуряал- ээрээ ортожо, шахардуу саг г. Хэмжээгээрээ ехэ ба ша- аа һайн тэжээл бэлэдхэхын имагтал агротехническэ болзорнуудта хүдэлмэрээ хэрэгтэй.

эгшэ жэлдэ олонхи колхо- МТС-үүд «ногоон ургаг лэ эжэ хэтэрхэй удаан хүлеэ- өөе сабшажа эхилбэшье өө орожо ядажа» нобшор- игээд июль һарын бараг- эр лэ темпээ түргэдхэн, уряалгада ниитээрээ жэгдэ- оһон байна. Зарим газарта уряалгада ба силос дарал- сэд дүүрэн бэлэн болоогүй һэн. Энэ шалтагаанаар ма- удай зогсохо ба хүнүүдэй байха ушарнууд гараһан бай- үлэй һүүлдэ таряа хуряал- илхэ үедэ олонхи аймагууд бшаха түсэбөө оройдоол процент дүүргэжэ, сабша- талмайн горьтойхон хуби гдангүй орхигдоһон юм.

м МТС-үүд тэжээл бэлэд- лаар угаа мууса хүдэлмэри- н. Колхозууд ба МТС- олонхи хүтэлбэрилэгшэд тэ- бэлэдхэлэй зарим хүндэ хү- ринүүдые механизацилтые эгээгүй, бүхы резервнүүдээ р хэрэглээгүй һэн.

эй хамта, мүнөөшье жэлдэ оной алдуунууд дабтагда- на. Мүнөө силос дараха ба огоо түүбэрилэн сабшаха роод байхада, республикын олхозууд ба МТС-үүд үбһэ гада бэлэдхэлые хүсэд гүй байһаар.

хэтэрхэй муу, задагай байдалые саашадаа тэсэ- ргагүй. Колхоз бүхэнэй тэ- бэлэдхэхэ түсэбөө сүм дүүр- анъ лэ малажалнай амжал- аар хүгжэхэ байна.

оз ба аймаг бүхэн энэ зо- амжалтатайгаар бэелүүл- ула үбһэ хуряалга ба силос ые эрхим болзорнуудта үн- ёһотой. Эгээ һайн болзор үбһэ ногооной тэжээлэй үдээр элбэг байха үе боло-

ын түрүүндэ ямар сабша- хоёр дахин сабшахаб гэжэ шухала. Энэ жэлдэ нёдон- эйхиһээ һураггүй ехэ саб- гай хоёр дахин сабшагдаха дээрэһээ уһалагдадаг нам азарай бүхы сабшалангые ахин сабшаха хэрэгтэй. имдаа сабшаланиие хоёр да- бшаха гэжэ шиидэһэн аад, эй һайса ургахые хүлеэжэ ушар тохёолдодог. Энэ бу- шэ. Олон жэлэй дүй дүршэ- руулһанай ёһоор, үбһэ ногооё хүсэд сэсэглэһэн хойно гү, али бүри хожомынь сабшахада хэршье дулаан зунай ба ута намарай болоо һаа хоёрдохёо сабшаха газарта һайн ногоон, ургадаггүй байна. Хэрбээ сэсэглэхынь урда тээхэнэ гү, али һаяхан сэсэглэжэ байхадань сабшаад, саашадаа сабшалангай хойноһоо һайн харууһалга хээ һаа, ногоон бүри хүсэтэйгөөр ургадаг юм.

Хоёрдохёо сабшаха һайн ногоо ургуулхын тулада нэгэдэхи сабшалгые эгээл таарамжатай болзор соо, ногооной сэсэглэжэ байхада үнгэргэхэ хэрэгтэй. Тиихэдэ нэгэдэхеэ сабшаһанайнгаа удаа тэрээнээ тон богони болзор соо хуряалга үнгэргэхэ шухала. Сабшалангай талмайе түргөөр сүлөөлһэнһөө хоёрдохёо сабшагдаха ногооной ургаса дулдыдаха байна. Хоёрдохёо сабшаха һайн ногоо ургуулхын тулада сабшалангаа уһалха ба нэмэлтэ тэжээл үгэхэ хэрэгтэй. Түрүүшын сабшалга үнгэргэһэнэйнгөө удаа тээ сабшалангые һайнаар уһалаад, азотно ба калийна үтэгжүүлгээр гү, али үнэһэн тахяагай аргал хоёрой холисоор нэмэлтэ тэжээл үгэхэ шухала. Наг шэбхын шүүһэн һайн үтэгжүүлгэ болодог. Хуурай үдэрнүүдтэ түрүүн уһалһанайнгаа һүүлдэ 10 хоноод дахяад уһалха ёһотой.

Түрүүшын сабшалгые эртэ үнгэргөөд, үбһөө түргөөр хуряажа, ногоо түргөөр ургуулха талаар зохихо хэмжээ абалга хадаа сабшалангай нэгэ талмай дээрэһээ хоёр ургаса абаха үндэһэ һуури мүн.

Нэгэ дахин сабшагдаха сабшалангай үбһэ хуряаха эрхим болзор хадаа ногооной саашадаа ургахаа болёод залаалжа гү, али буурсаглажа байһан үе болоно. Энэ үедэ үбһэ ногоон малда тон хэрэгтэй шэмэтэ зүйлнүүдээр ехэ элбэг байдаг. Ногооной сэсэглээд орхихотой адли шэмэ шүүһэниинь сасагтаа үрэнүүдэй болбосоролгодо сүм зорюулагдадаг юм. Энэ үедэ хуряагдаһан үбһэн шэмэ шүүһээр бага байдаг. Тиимэһээ үбһэнэй сабшалтые удааруулжа болохогүй.

Үбһэ хуряалгые саг болзор соонь эхилхэ гээшэ тон шухала, гэбэшье энэ хадаа тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгэй хахадынь гээшэ. Үбһэ хуряалгын түрүүшын үдэрһөө эхилэн хуряалгын бүхы хүдэлмэринүүдые нэгэн доро хэхэ гээшэ мүн лэ ехэхэн удхашанартай. Урдань сабшалан дээрэ неделиин туршада гар хажууршад ба сенокосилкашад хүдэлмэрилөөд, һүүлээрнь тармалга, бухаллалга, сомолго эхилдэг һэн. Иигэжэ үбһэ хуряалгын түрүүшын үдэрһөө абаад сабшалга хуряалга хоёрой хоорондо забһар гаража, үбһэнэй шанарые муудуулдаг, гээлтые ехэдүүлдэг байгаа. Сабшалга сомолго хоёрой хоорондо багахан забһартай байбал һайн шанартай үбһэн абтаха байна.

Сабшагдаһан үбһые мүртэнь хатаахада хуха хаташадаг, шэмэ шүүһээ ба витаминаа гээдэг юм. Ехээр хатаһан үбһые тармахада набша намаань хухаржа, ургасынь хахад хубинь абтадаг байна. Тиимэһээ үбһые сабшагдаһан мүртэнь хатааха бэшэ, харин валлаад хатааха хэрэгтэй. Гектарай 15—20 центнер ургаса үгэхэ сабшалан дээрэ үбһые сабшагдаһанайнь һүүлээр 3—4 час хэбтүүлээд, тармажа валнууд болгохо хэрэгтэй. Тала хүдөө газарай хяагые сабшаһан дарыдаа валлаха, харин уһалагдадаг сабшалангай үбһые мүр дээрэнь 10 — 12 час хэбтүүлээд валнууд болгохо шухала.

Валнуудта үбһэн нэгэ эрьюулгээр хатаха, хэрбээ үшөө хатаагүй, 25—30 процент нойтотой байгаа һаань бухаллаад, 2—3 хонуулха ёһотой, тииһэн хойноо сомохо болоно. Үбһые зохидоор ёһошолон хатаагаад хуряадаг байбал, хуряалга богонихон болзорто үнгэргэгдэдэг, үбһэнэй гээлтэ хоролто бага байдаг юм.

Силосые эртэ дараха гээшэ мүн лэ ехэхэн удхашанартай. Халаахай үрмэдэһэнэй шииг нойтоёо гээгээгүй байхада силос дараха ёһотой юм. Эгээн түрүүн голой ба нуурай эрьеэр ургадаг ожорһо, хулһа силосовалха хэрэгтэй. Ямаршье үбһэ ногоо силосовалхадаа мэдээжэ журам сахиха ёһотой. Түбхын түрүүндэ тэжээл дотор сахарлиг зүйлнүүдэй ба уһанай байхые бодомжолхо шухала, тэрэгүй һаа силос нүхэн соогоо эһэхэгүй. Тиимэһээ силостэ гэжэ сабшагдаһан үрмэдэһэ, халаахай болон бусад үбһэ ногоое наранда зааханшье хэбтүүлжэ болохогүй. Хура бороотой үдэрнүүдтэ силос дарахада ехэ һайн байдаг. Силос дараха үбһэ ногоое силосорезкээр хэршэжэ, жэжэ болгохо хэрэгтэй, тэрэгүй һаа үрмэдэһэ халаахай ябтарсагүй байжа муудаха, гэмтэжэ болохо байна.

Силос даралгые саг болзор соонь эхилээд, богонихон саг соо дүүргэхэдэ таряа хуряалгатай энэ хүдэлмэри зэргэшэхэгүй һайн байдаг. Ушар иимэһээ үбһэ хуряалгын ба силос даралгын хүдэлмэринүүдые эртэ эхилээд, эмхитэйгээр хүдэлмэрилжэ, богонихон болзор соо дүүргэжэ шадаа һаа ниитын ашаг шэмэтэ малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха түсэб дүүргэгдэхэ байна. Энэ хадаа малажалые хүгжөөлгын энэ шиидхэхы участок дээрэ хүдэлмэриингөө хамаг хүсые элсүүлэн табихыень колхозуудай правленинүүдһээ, МТС-үүдэй директорнүүдһээ эринэ.

Тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэринүүдые механизацилга, энээнтэй дашарамдуулан МТС-үүдэй хэхэ хүдэлмэри ехэхэн удхашанартай. Үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилдэг сенокосилка ба силосорезкэтэй, тракторна ба автомобильна парктай МТС-үүд үбһэ хуряалгын ба силос даралгын ябасые ехээр түргэдхэдэг байна.

МТС-үүд үбһэ хуряалгын хүдэлмэринүүдые сабшалгаһаа эхилээд, сомолго хүрэтэр бүхыдэнь хэхэ ёһотой. Нёдондо МТС-үүд миил сабшаад лэ орхидог байгаа, тиимэһээ үбһэнэй хуряалга юрэнхыдөө мууса ябуулагдадаг һэн. Тэжээл бэлэдхэлэй хүндэ хүдэлмэридэ үбһэ тармалга ба сомолгодо МТС-үүдэй туһаламжа хэрэгтэй. Краснодарска хизаарай Гиагинска МТС энэ жэлдэ колхозуудта үбһэ сабшахаһаа гадна тармана, сомоно.

Эндэ хоёр «Универсал» тракторнууд тракторна тармуурнуудые шэрэнэ, тиихэдэ үшөө 3 трактор волокушануудай ашаар валнуудые бухал ба сомоо болгоно. МТС-эй иимэ хүдэлмэри үбһэ хуряалгын саг болзор богонидхоно, үбһэн эрхим шанартайгаар хуряагдана. Мүн силос дараха талааршье МТС колхоздо ехэхэн туһа үзүүлнэ. Тэрэ МТС-эй дүй дүршэл СССР-эй хүдөө ажахын Министерствээр һайшаагдаа. Тиимэһээ МТС-эй иимэ хүдэлмэри манай республикада үргэнөөр хэрэглэгдэхэ ёһотой.

Колхозууд ба МТС-үүдтэ байгаа бүхы арга боломжонуудые хэрэглэн, ниитын ашаг шэмэтэ малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын тулада бүхы хүдэлмэринүүдээ түсэбэй, графигай ёһоор эрхим һайнаар эмхидхэхэ хэрэгтэй.

Үбһэ хуряалга ба силос даралгада бэлэдхэл нарин нигтаар, бага ехэ юумэнүүдые бултыень хараалан хэгдэхэ зэргэтэй. Үбһэ хуряалгын машинануудай һайн шанартай заһабари, үбһэ хуряаха тракторнуудай хүдэлмэрилхөөр бэлэн байлга, волокуша болон сомоо дээрэ үбһэ гаргаха түхеэрэлгэ тодхолго, гар зуурын хэрэгсэл болон запасной частьнуудые бэлэдхэлгэ, сабшалан дээрэ үбһэшэнэй байрануудые түхеэрэлгэ, хүүгэдэй яслинууд, садууд болон талмайнуудые эмхидхэлгэ, үбһэшэниие культурнаар хангалга—эдэ бүгэдэдэ тон ехэ анхарал хандуулха шухала.

Түсэблэлгэдэшье ехэхэн эрилтэ табигдана. Түсэб хадаа ехэ ба бага сабшалангуудые саг соонь хүсэд дүүрэнээр сабшаха, үбһэ хуряалга ба силос даралгые саг болзор соонь, гээлтэгүйгөөр үнгэргэхэ зорилгонуудһаа һабагша абанхай байха ёһотой. Тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ хэрэглэгдэхэ бүхы машина болон зэр зэмсэгэй, мори унаагай ба хүнүүдэй тоо бүридхэлые абалсан, үбһэ сабшаха, хуряаха, силос дараха хүдэлмэринүүдэй түсэб табигдаха ёһотой.

Ушар иимэһээ тэжээлэй бата бэхи база байгуулгын туйлай ехэ удхашанарые бүхы колхознигуудай, МТС-үүдэй ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй, мэргэжэлтэдэй ба хүтэлбэрилэгшэдэй мэдэрээд, оролдосо ехэтэйгээр хүдэлмэрилхэ ябадал хадаа хараалагдаһан түсэбүүдэй дүүргэгдэхэ уг үндэһэниинь мүн. Үбһэ хуряалга ба силос даралгада эрхим һайнаар бэлэдхэлгэ, эдэ хүдэлмэринүүдые эгээл богонихон болзор соо эрхим шанартайгаар үнгэргэлгэ, тэжээл бэлэдхэлгын үедэ хоролто гээлтэнүүдтэй ябуулагдаха тэмсэл — эдэ бүгэдэ советскэ, хүдөө ажахын органуудай, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй, колхозуудай правленинүүдэй ба бүхы колхознигуудай шухалын шухала зорилго мүн.

Р. Санжиев, БМАССР-эй хүдөө ажахын Министрын орлогшо.

А. Давыдов, Бурят-Монголой зооветинститудай научна хүдэлмэрилэгшэ.

„Бурят-Монголой үнэндэ“ бэшэһэнэй һүүлээр

„ХУУЛИ БУСА ЮУМЭ ХЭНЭ“

Иимэ гаршагтайгаар манай газетэдэ толилогдоһон бэшэг соо Ахын аймпотребсоюзай зарим магазинуудай хүдэлмэрилэгшэд хуули буса ябадал гаргажа, хойто үүдээрээ эд бараа худалдана гэжэ хэлэгдэһэн байгаа.

Бурмонкоопсоюзай правлениин мэдээсэһэнэй ёһоор, бэшэг соо дурсагдаһан баримтанууд шалгалтаар тодороо. Тус бэшэг Ахын аймпотребсоюзай правлениин бүхы системын хүдэлмэрилэгшэдэй хабаадалгатай үргэн заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, эдэ баримтануудые усадхаха талаар зохихо хэмжээнүүд абтаһан байна. Мондын базые даагша Егоров худалдаа наймаанай журам эбдэһэнэй түлөө хүдэлмэриһөө гаргагдаа. Тэрэнэй хэрэгынь мүрдэлгын органуудта үгтэхэнь. Мүн бэшэ гэмтэ нюурнуудта зэмэ тохогдоһон байна.

„МАЛАА МУУГААР ХАРУУҺАЛНА“

Иимэ гаршагтай статья манай газетын майн 20-ной номерто толилогдоһон юм. Тус статья соо Кяхтын аймагай Усть-Киранай сомоной «Большевик» колхозой хониной-товарна фермын ажал муугаар эмхидхэгдэнхэй гэжэ хэлэгдэһэн байгаа.

Дурсагдаһан баримтанууд шалгалтаар тодороо. Дутагдалнуудые усадхаха ба хонидоо саг соонь гаргажа эдеэлүүлхэ, уһалха, бэлшээхэ хүдэлмэриие, мүн зунай малай бэлшээриие зүбөөр эмхидхэхэ талаар хэмжээнүүд абтаһан байна. Энээн тухай Кяхтын аймсоведэй гүйсэдком манай редакцида мэдээсэбэ.

ХЭМЖЭЭ АБТАБА

Хориин аймагай Анаагай сомоной уншалгын байшан һулаар хүдэлмэрилнэ гэһэн бэшэг манай газетын апрелиин 24-нэй номерто толилогдоһон байгаа.

—Бэшэг соо дурсагдаһан баримтанууд шалгалтаар бултадаа тодороо. Уншалгын байшангые даагша нүхэр Галсанов ажалдаа муугаар хандаһанай түлөө хүдэлмэриһөө гаргагдажа, тус байшангай хүдэлмэриень һайжаруулха талаар зохихо хэмжээнүүд абтаа, — гэжэ ВКП(б)-гэй Хориин айкомой секретарь нүхэр Рудаков манай редакцида мэдээсэбэ.

Ясли нээхэ хэрэгтэй

Ахын аймцентртэ хүүгэдэй ясли эмхидхэгдэнхэй. 20 гаран эхэнүүд яслида хүүгэдээ орхёод, эмхи зургаануудта ба бусад газарнуудта хүдэлмэрилнэ.

Гэбэшье, аймагай колхозууд хүүгэдэй яслинуудые мүнөө хүрэтэр нээгээгүй байһаар. Тиимэһээнь, хүдэлмэри хэхээр олон эхэнэрнүүд хүүгэдээ һахижа гэртээ миин һууха баатай болоно. Колхоз бүхэндэ ясли нээжэ, үбһэ хуряалгын хүдэлмэридэ хүүгэдтэй эхэнэрнүүдые олоор хабаадуулха хэрэгтэй.

Д. Дугаров.

Комсомолец Дамба Ринчинов 1950 ондо ЖУ-гэй һургуули дүүргээ һэн. Мүнөө тэрэ Ленинэй орденто ПВЗ-гэй механическа-заһабариин цехтэ токарёор хүдэлмэрилхэ зуураа, халаан бүхэнэйнгөө нормые 130—150 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Ринчинов бүтээжэ байһан деталиингаа диаметрые хэмжэжэ байна.

В. Муллерай фото.

Жаргалай замаар

Тунгалаг һайхан үглөөгүүр Ярууна нуур тээһээ һэрюухэн һалхин һэбшээлжэ, нуурай мүнгэн долгинуудые угалзатуулан, хойно хойноһоонь аалиханаар эбхэрүүлнэ. Номин хүхэ огторгойдо алтан шара наран улам дээшээ хөөрэн хөөрэн тамарна. Иимэ һайхан үглөөгүүр Сосново-Озерскын дунда һургуулиие дүүргэһэн бүлэг хүбүүд басагад хойно хойноһоо һубарилдан, омогтой дорюунаар һургуули тээшээ ошоно.

Уран гоёор шэмэгдэһэн, уужам һарүүл класс соогоо тэдэнэр ороно. Сонхонууд дээгүүр анхилма һайхан амиды сэсэгүүд олоороо табяатай. Ханануулынь оролой агууехэ эрдэмтэдэй ба уранзохёолшодой портредүүдээр, элдэб картануудаар, уряа лозунгнуудаар шэмээтэй. Арбадахи классаархин һаяхан эндэ химеэр һүүлшынгээ экзамен баряа юм. Тэдэнэр шэлэн олоһон мэргэжэл тухайгаа хамтаараа хөөрэлдэхэеэ класстаа мүнөө суглараа. Һурагша бүхэнэй зүрхэн омог баяраар сохилно. Теэд, тииншьегүй яахаб. Тэдэниие Эхэ оромнай, багша Сталин халуун анхаралаар хүреэлэн, арбан жэлдэ хүмүүжүүлэн һургажа, дунда эрдэм олгоо. Тэдэнэр мэргэжэлтэд болохо, Сталин багшынгаа анхаралыень эрхим ажалаараа харюулан, коммунизмын гоё һайхан ордониие байгуулалсахые хүсэнэ.

Эгээл түрүүлэн эрхим һурагша, комсомолка Светлана Садовская өөрынгөө һанал хүсэл тухай хөөрэнэ.

—Ямар түргөөр арбан жэл үнгэрөө гээшэб! Һанахадамни мэнэ һаяхан лэ нэгэдэхи класста түрүүшынхеэ ороод, «Үзэглэлэй» хуудаһа иража һуугаа бэлэйб, — гээд тэрэ басаган үгэеэ эхилнэ. — Советскэ наукын орьёл өөдэ дабхин зорихо замдамнай эрдэмэй үүдэн үргэнөөр нээгдэнхэй. Би Улан-Удын пединститудта һуража, багша болохо хүсэлэнтэйб.

Иигэжэ хөөрэхэдөө тэрэ басаганай урихан шарайнь барагдашагүй ехэ баяраар дүүрэн, галтайхан хурса нюдэнүүдынь энеэбхилнэ. Тэрээнэй институт дүүргэжэ, манай ургажа ябаа үетэниие хүмүүжүүлэгшэ багша болохо байһандань этигэнэбди.

— Инженер-геологууд болоод, Эхэ оронойнгоо байгаалиин шэнэ шэнэ баялигуудые бэдэрэн олохобди,—гэжэ юрын колхознигой хүбүүд Василий Варнаков, Жамбадоржи Бабуев гэгшэд нүхэдтөө омогорхолтойгоор хөөрэнэ. Тэдэнэр горно институдта һурахаяа Иркутск город ошохо юм.

Колхозой түмэршэ дарханай хүбүүн Бальжима Баяров хүдөө ажахын Иркутска институдта һуража, инженер-механик болохо гэжэ шиидэнхэй. 5 жэл үнгэрөөд байхада инженер болоод, Сталинай нэрэмжэтэ түрэл колхоздоо энэ хүбүүнэй ерэхэнь лабтайл. Иимэ арга боломжо тэрээндэ гүйсэд бии.

Мүн бусадшье хүбүүд басагад өөһэдынгөө шэлэн олоһон, дуратай мэргэжэл тухай хөөрэһэн байна. Тэдэнэр дээдэ эрдэмтэй инженернүүд, багшанар, врачууд ба бусад мэргэжэлтэд болохые хүсэнэ. Зүгөөр тэдэнэй һанал бодолынь, хүсэл эрмэлзэлгэнь тон адли. Жаргалай замаар коммунизм тээшэ эрмэлзэн ябаһан сталинска эпохын эдэ залуушуул Павел Корчагин шэнги тэсэмгэйгээр, Зоя шэнги зоригтойгоор һуралсал ба ажал хүдэлмэри дээрээ шалгаржа, коммунизмын агууехэ ордониие барилсахаар бэеэ бэлдэнэ.

Ц. Дандаров.

Нүүдэл библиотекэнүүд колхозуудта эльгээгдэбэ

Баргажанай аймагай библиотекэ 10 нүүдэл библиотечкэнүүдые эмхидхээд, колхозуудаар эльгээнхэй. Иимэ библиотечкэнүүд Уланай сомоной Кировэй, Ленинэй нэрэмжэтэ, Баргажанай сомоной Сталинай, Кировэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудай гэшүүдые элдэб номуудаар хангана. Сталинска шангай лауреадуудай номуудые колхознигууд ехэ һонирхон уншана.

А. Словохотов.

ТОРИДО КУЛЬТУРНО-ГЭГЭЭРЭЛЭЙ ХҮДЭЛМЭРИИЕ ҺАЙЖАРУУЛХА

Үргэн ниитэ арад зоной дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие үндэр хэмжээндэ ябуулжа, ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ гэһэн хүндэтэй зорилгонууд культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанай урда табигданхай. Гэбэшье, Ториин аймагай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд энэ зорилгоёо тон хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Жэшээ болгон Желтуринска хүдөөгэй клубые (даагшань нүхэр А. Корякин) абаад үзэе. Тэндэ нэгэшье кружок эмхидхэгдээгүй, уранһайханай самодеятельностиин хүдэлмэри үнинэй мартагдашанхай. Тиимэһээнь ажалшад зүжэг наада ба концерт харадаггүй байна. Мүн тэндэ элдэб темэнүүдээр лекци ба элидхэл хэгдэнэгүй. Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэридэ хүдөөгэй интеллигенци хабаадуулагданагүй. Тус клубай Совет нэгэ дахин лэ зүблөө үнгэргэлгөөр хүдэлмэрээ хизаарлажархинхай, хүдэлмэриингөө түсэбые зохёожо баталдаггүй байна.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудые хэрэгтэй юумээрнь бүрин хангаха, тэдэнэй үүргые дээшэлүүлхэ гэжэ ВКП(б)-гэй обкомой V пленум зааһан байна. Энэ заабари Ториин аймагта бодото хэрэг дээрээ гүйсэд бэелүүлэгдэнэгүй. Каландарашвильска уншалгын байшан уран һайханаар түхеэрэгдээгүй, культурна хэрэгсэлнүүдээр хүсэд хангагдаагүй байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ тус уншалгын байшангые даагша дүрбэ дахин (Федотов, Елисеев, Колодин ба Аксентьев) һэлгэгдээ. Тиимэһээ уншалгын байшанда культурна хэмжээ-ябуулганууд үнгэргэгдөөгүй шахуу.

Тус аймагта ном тарааха талаар өөдтэй юумэ хэгдэнэгүй. Аймагай библиотекэ (даагшань нүхэр Кречетова) үнгэрэгшэ ба энэ жэлдэ уншагшадай конференци болон литературна вечер нэгэшье дахин үнгэргөөгүй. Тус библиотекэ хүдөө нютагуудаар нүүдэл библиотечкэнүүдые эльгээһэн нэрэ зүүгээд, хэдэн һараар номынь һэлгэдэггүй юм. Тэрэшэлэн хүдөөгэй ба колхозуудай библиотекэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэ методическа туһаламжа үзүүлэгдэнэгүй. Тус библиотекын уншалгын зал физкультура ба спортын аймагай комитедэй, «Колхозник» гэжэ һайндуранай спортивна обществын кабинедүүд болгогдошонхой. Тиимэһээ уншагшад тэндэ ерэжэ, ном, газетэ ба журналнуудые уншаха аргагүй байна.

Тэрэшэлэн культурно-гэгээрэлэй олон эмхи зургаанууд өөрын гэр байрагүй. Андреевэй, Свердловэй нэрэмжэтэ ба «Коммунизм» колхозуудта клубуудшье үгы юм. Тус эмхи зургаануудые финансировалга тон муу байна. Жэшээнь, аймагай библиотекэ 10,4 мянган түхэригэй ном энэ жэлдэ абаха ёһотой аад, мүнөө хүрэтэр нэгэшье мүнгэнэй ном абаагүй.

Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин иимэ хангалтагүй байһанай гол шалтагааниинь юуб гэхэдэ, аймсоведэй гүйсэдком энэ шухала хэрэгые хэрэгсээдэггүй ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин таһагай ажалые хинан шалгадаггүй байна. Мүн культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдые шэлэн табиха, хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ анхарал багаар табигдана. Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин таһагые даагша нүхэр Рабданов хүдөө нютагуудаар ябажа, эмхи зургаануудайнгаа хүдэлмэритэй танилсадаггүй ба хүдэлмэрилэгшэдтэнь практическа туһа хүргэдэггүй байна. Тиимэһээнь хүдөөгэй ба колхозуудай зарим клубууд хүдэлмэриингөө идейнэ хэмжээе дээшэлүүлхэ гэжэ оролдоногүй.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанудай хүдэлмэриие эрид һайжаруулхын тула ВКП(б)-гэй Ториин айком ба аймсоведэй гүйсэдком шухала хэмжээ абаха зэргэтэй.

И. Байкальский.

Дүрбэн гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй орлогшонорой даб дээрэхи зүблөөндэ хабаадаһан советскэ делегаци Парижһаа мордобо

ПАРИЖ, июниин 25. (ТАСС). СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо А. Громыкаар толгойлогдон, дүрбэн гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй орлогшонорой даб дээрэхи зүблөөндэ хабаадаһан советскэ делегаци мүнөөдэр Парижһаа мордобо.

СССР-һээ Францида байгаа онсо ба бүрин эрхэтэ посол Павлов, Париждахи советскэ посольствын состав Орли аэродром дээрэ тус делегациие үдэшэбэ.

Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министерствын европейскэ таһагай хүтэлбэрилэгшэ г-н Сейду делегациие тэрэшэлэн үдэшэһэн байна.

СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо А. А. Громыко Берлин ерэбэ

БЕРЛИН, июниин 25. (ТАСС). Дүрбэн гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй орлогшонорой даб дээрэхи зүблөөндэ хабаадаһан советскэ делегациие толгойлоһон, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо А. А. Громыко мүнөөдэр Парижһаа Берлин ерээ.

Шенефельд аэродром дээрэ Германска демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Георг Дертингер, гадаадын хэрэгүүдэй министерствын статс-секретарь Антон Аккерман ба бусад нюурнууд А. А. Громыкые угтаба.

СКК-гэй түрүүлэгшын орлогшо И. Ф. Семичастнов, СССР-эй дипломатическа миссиин толгойлогшо посол Г. М. Пушкин ба бусад хүнүүд уулзаха үедэ советскэ талаһаа байлсаба.

СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо А. А. Громыко Берлинһээ мордобо

БЕРЛИН, июниин 26. (ТАСС). Дүрбэн гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй орлогшонорой даб дээрэхи зүблөөндэ хабаадаһан советскэ делегаци Советскэ Союзай гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо А. А. Громыкаар толгойлогдон, Парижһаа бусаха замдаа Берлиндэ зогсоһоноо мүнөөдэр Москва мордобо.

Германска демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Георг Дертингер, Германска демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо Антон Аккерман, Советскэ Контрольно Комиссиин түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо И. Ф. Семичастнов, СССР-эй дипломатическа миссиин толгойлогшо Г. М. Пушкин ба бусад нюурнууд Шенефельд аэродром дээрэ тус делегациие үдэшэбэ.

Эб найрамдалай түлөө Советскэ Союзай тэмсэлые чехословацка арад улам эдэбхитэйгээр дэмжэнэ

ПРАГА, июниин 26. (ТАСС). Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй орлогшонорой парижска даб дээрэхи зүблөөе баруун империалистнуудай таһалһан ябадалынь уласхоорондын байдалые улам хурсадхаха гэһэн һэдэлгэ мүн гэжэ чехословацка олониитэ харана.

Баруун гүрэнүүдэй правительствонууд уласхоорондын байдалай түгшүүрилые һулаарулха дурагүй байна гэжэ даб дээрэхи зүблөөнэй бүхы ябаса харуулаа гэжэ «Руде право» газетэ түрүү статья соогоо мүнөөдэр бэшэбэ. Тэдэнэр уласхоорондын түгшүүрилэй гол шалтагаан болоһон асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ эсэргүүсэһэн, дай бэлэдхэхэ политикынгаа халха болгон парижска даб дээрэхи зүблөөе ашаглаха гэжэ али болохоор оролдоһон байна.

Баруун гүрэнүүдэй бодото политикань агресси хэхэ ба дайнда саашадаа бэлэдхэхэ политика мүн гэжэ тус зүблөөн дахин харуулаа.

Нүгөө талаһаа тус зүблөөн хадаа Советскэ Союз эб найрамдалай түлөө эрид шууд тэмсэнэ гэжэ харуулаа. Чехословакиин арадууд эб найрамдалай түлөө Советскэ Союзай хэлбэришэгүй тэмсэлые улам шангаар дэмжэхэ байна.

Великобританиин компартиин мэдүүлгэ

ЛОНДОН, июниин 25. (ТАСС). Великобританиин коммунистическэ партиин политическэ комитет американска агрессидэ эсэргүү корейскэ арадай баатарлиг тэмсэлэй ойтой дашарамдуулан июниин 24-дэ мэдүүлгэ толилбо. Тэрээн соогоо Корейскэ Арадай-Демократическа Республикада Америкын Холбоото Штадуудай хүтэлбэреэр добтолһон тушаа зэбүүрхэнэ, дайнда ба корейскэ арадай зоболондо эсэс табихын тула али болохо юумэ хэхыень английска арадые уряална.

Дай үүдхэхэдээ американска этэгээдүүд Хитадай Арадай Республикын хилэнүүд дээрэ сэрэгэй база байгуулха зорилго табиһан байна гэжэ политическэ комитет тэмдэглэнэ.

«Энэ хадаа американска дайн мүн,—гэжэ мэдүүлгэ соонь хэлэгдэнэ,—энэ дайн ООН-эй принципүүдтэ ба процедурада сэхэ зүришэнэ. ООН-эй Устав агууехэ гүрэнүүдэй хоорондо нэгэн һаналтай байха принцип дээрэ үндэһэлэгдэһэн байгаа. Корея тухай бүхы шиидхэбэринүүд агууехэ хоёр гүрэнэй—Советскэ Союзай ба Хитадай зүбшөөрэлгүйгөөр абтаһан юм. Английска солдадууд хуули бусад дайнда үхэжэ байна».

Английска ба американска сэрэгүүдэй зүгһөө Кореядэ ба корейскэ арадта ушаруулһан һандаралганууд ба зоболонгууд тухай тус мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ, энэ дайнда империалистнууд илажа шадахагүй гэжэ тэмдэглэгдэнэ.

Кореяһаа английска ба гадаадын бусад сэрэгүүдэй гаргагдахые, Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида Хитадай Арадай Республикын түлөөлэгдэхые, Эб найрамдалай Пакт баталхын тула агуyехэ табан гүрэнүүдэй уулзахые политическэ комитет эринэ.

Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федераци бүхы дэлхэйн эхэнэрнүүдтэ хандаһан Хандалга баталан абаа

СОФИЯ, июниин 24. (ТАСС). Мүнөөдэр эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федерациин гүйсэдкомой сесси дээрэ бүхы дэлхэйн эхэнэрнүүдтэ хандаһан хандалга нэгэн һаналаар абтаа, тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Эб найрамдал болбол мүнөө хүрэтэр үзэгдөөгүй байһан ехэ аюултай тохёолдоод байна. Мүнөө Кореядэ боложо байгаа дайн, һандаралганууд, хүн зониие хюдалга хадаа дэлхэйн шэнэ дайнай болоо һаа, бүхы дэлхэйн үхибүүдэй, эхэнэрнүүдэй ба эрэшүүлэй ямар аюулда орожо болохо байһые харуулна.

Бүхы газар дээрэ дайнай, һандаралгануудай ба зоболонгой дэлгэрхэгүйн тулада юу хэхэб гэһэн асуудалые сошордоһон эхэнүүд өөһэдтөө табина.

Олон зуугаад миллион эрэшүүлэй ба эхэнэрнүүдэй дура хүсэлые харуулдаг Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Хандалга соогоо эб найрамдалай замые бидэнэртэ зааба.

Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федерациин гүйсэдкомой сессидэ суглараһан элдэб оронуудай эхэнэрнүүд бидэнэр энэ Хандалгада гар табинабди, тэрээндэ гараа табихыень бүхы эхэнэрнүүдые уряалнабди.

Гал гуламтаяа хамгаалха ябадал өөһэдынтнай гарта байна, эб найрамдалые хамгаалжа болохо юм гэжэ бүхы эхэнэрнүүдтэ, бүхы эхэнүүдтэ хэлэнэбди.

Арадуудай тэмсэл лэ дайнай зам хаажа шадаха юм. Олон миллион эрэшүүлэй ба эхэнэрнүүдэй нэрэнүүдтэй хамтадаа байхадаа танай нэрэ болбол Эб найрамдалай Пакт баталхыень агууехэ табан державануудай түлөөлэгшэдые баалажа шадаха байна.

Эб найрамдалай Пакт баталуулхын түлөө гараа табигты.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, июниин 26. (ТАСС). Фронтын зарим участогууд дээрэ Арадай армиин частьнууд Хитадай һайндуратантай нигта хани харилсаатай ябажа, нютагай удхашанартай байлдаануудые хэжэ үргэлжэлөө гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Корейскэ Арадай армиин авиачастьнуудай нэгэндэ харьяалагдадаг һүниин бомбардировщигуудай эскадрилья июниин 24-нэй һүни Сувондохи аэродромые бомбодоо, тиихэдэ дайсанай 10 самолёт үгы хэгдэһэн ба аэродромой барилганууд һандаргагдаһан байна. Нүгөө авиачастиин һүниин бомбардировщигуудай экскадрилья Хойто ба Урда Ханган мүрэнүүдэй уулзадаг газарта байдаг Намсури ба Буволри гэжэ тосхонуудай дэргэдэ тэрэ һүни дайсанай автомашинануудай колонные хараад, бомбодоһон ба пулемёдоор буудаһан байна, тиин дайсанай 30 гаран автомашина үгы хэгдээ.

Үсэгэлдэр манай авиачастьнуудай нэгэндэ харьяалагдадаг бомбардировщигуудай экскадрилья Мунсань шадар бөөгнэрэн сугларһан дайсанай сэрэгүүдые буулажа, тэдээндэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулаа.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшадай отрядууд дайсанай 12 самолёдые унагаагаа.

ПХЕНЬЯН, июниин 27. (ТАСС). Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани июниин 27-до иигэжэ мэдээсэбэ:

Зүүн ба центральна фронтнуудай зарим участогууд дээрэ Арадай армиин частьнууд Хитадай һайндуратантай нигта хани харилсаатай ябажа, нютагай удхашанартай байлдаануудые хэжэ үргэлжэлһөөр.

Центральна фронт дээрэ дайлалдажа байгаа Арадай армиин частьнууд июниин 26-да дайсанай контрдобтолгонуудые сохижо, полк болохоор тоотой дайсанай хүнүүдые хорообо.

Зүүн фронт дээрэ лисынмановска сэрэгүүдэй хоёр батальон үгы хэгдээ.

Байлдаануудай үедэ Арадай армиин частьнууд 1300 гаран винтовко, 300 гаран автомат, 27 хүнгэн ба 20 хүндэ пулемёт, элдэб калибрын 25 ехэ буу ба бусад трофейнүүдые абаба.

Корейскэ арадай баатар тэмсэлэй ойдо

ТИРАНА, июниин 26. (ТАСС). Корейскэ Арадай-Демократическа Республикада американецуудай хорото муухайгаар добтолһоор нэгэ жэл болоһон ойтой дашарамдуулан, бүхы газетэнүүд корейскэ арадай баатарлиг тэмсэлдэ статьянуудые зорюулна. Энэ жэлэй турша дотор албанска арад корейскэ арадтай хамтадаа ябаһан байна, корейскэ арадай тэмсэлынь бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахин хамгаалхын түлөө тэмсэлдэ үнэтэ нэмэри болоно гэжэ газетэнүүд тэмдэглэнэ.

«Зери и Популлит» газетэ болбол агрессорнүүдтэ эсэргүү арюун нангин тэмсэлдээ бүрин илалта түйлахыень корейскэ арадта хүсэнэ.

Президент Трумэн үгэ хэлэбэ

НЬЮ-ЙОРК, июниин 25. (ТАСС). Мүнөөдэр Таллахомдо (Теннесси штат) президент Трумэн Америкын Холбоото Штадуудай правительствын политикада зорюулагдаһан үгэ хэлээ.

Хэлэһэн үгэ соогоо, президент Трумэн Кореядэхи сэрэгэй конфликт тухай удаан тогтожо хэлэбэ.

Президент Трумэн Кореядэхи дайн тухай асуудалаар ямаршье онсо ба шэнэ юумэ хэлээгүй. Гэбэшье, тэрэ хадаа корейскэ асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхэ тухай ба дайнай ябуулгануудые зогсооxо тухай Нэгэдэмэл Нацануудай Организацидахи советскэ түлөөлэгшэ Я. А. Малигай дурадхалда нэгэдэһэн байна.

Алдарта Корея тухай дуун

Үгэнь Ч. НАМЖИЛОВАЙ *Хүгжэмынь Б. ЯМПИЛОВАЙ*

Аажам маршын темптэйгээр

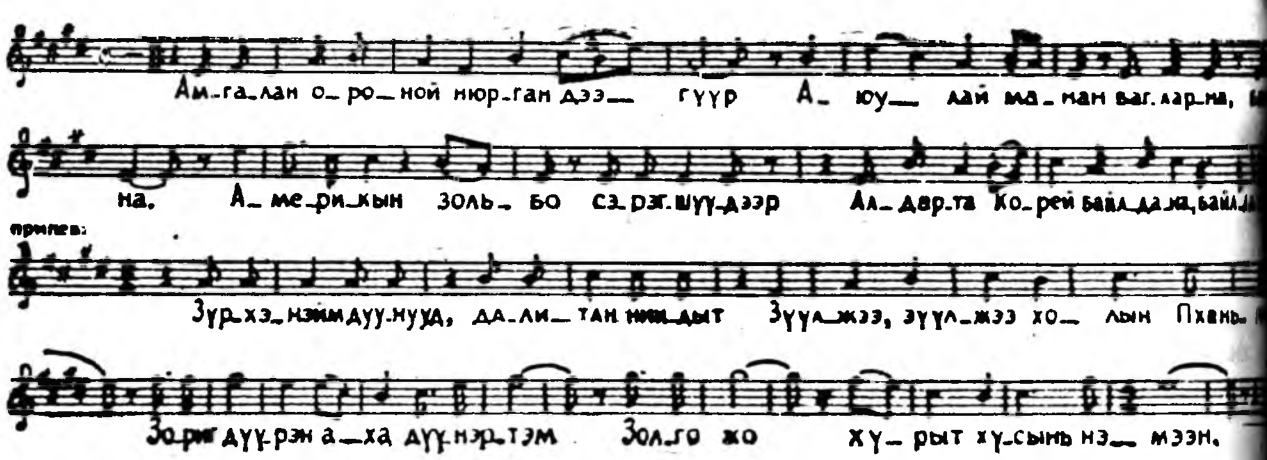

Амгалан ороной нюрган дээгүүр
Аюулай манан багларна, багларна.
Америкын зольбо сэрэгшүүдээр
Алдарта Корея байлдана, байлдана.

Зүрхэнэйм дуунууд, далитан ниидыт
Зүүлжээ, зүүлжээ холын Пхеньян.
Зориг дүүрэн ахадүүнэртэм
Золгожо хүрыт хүсынь нэмээн

Үхэлэй маные нэбтэ сорьён,
Үдэрэй наран яларна, яларна.
Үлэнхэнүүд дайсады бутаргалсан,
Үнэншэ Китай ерэнэ, ерэнэ.

Зүрхэнэйм дуунууд, далитан ниидыт
Зүүлжээ, зүүлжээ холын Пхеньян.
Зориг дүүрэн ахадүүнэртэм
Золгожо хүрыт хүсынь нэмээн

Сүлөөрһэн нютагай түхэл шарайн
Сэлмэхэ сагынь дүтэлнэ, дүтэлнэ.
Сэрэгшэдээ хүтэлөөд, улам шармайн
Суута Ким Ир Сен тэмсэнэ, тэмсэнэ.

Зүрхэнэйм дуунууд, далитан ниидыт
Зүүлжээ, зүүлжээ холын Пхеньчн.
Зориг дүүрэн ахадүүнэртэм
Золгожо хүрыт хүсынь нэмээн

Улаан тугта сельпо

Ажалшадые үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар гүйсэд ба культурнаар хангалга хадаа сельпонуудай хүндэтэй үүргэ болоно. Энэ үүргэеэ Яруунын аймагай Усть-Эгэтын сельпо (түрүүлэгшэнь нүхэр Д. Базаров) амжалтатайгаар бэелүүлнэ. Тус сельпогой магазинуудай продавецүүд малшадай дунда нүүдэл наймаа һайнаар эмхидхэнэ. Тэдэнэр холын гүүртэнүүдээр ябажа, малшадые хэрэгтэй эд бараагаарнь хангана. Тус сельпогой № 1 ба 2 магазинай продавецүүд илангаяа һайнаар ажаллана. № 1 магазинай продавец нүхэр Х. Гуруева үнгэрэгшэ һаранuудта эд бараанайнгаа эрьесын түсэбые хододоо 120—130 процент дүүргээ. Мүн № 2 магазинай продавец нүхэр Н. Бодариева һара бүхэндэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэдэг юм.

Энэ сельпо аймаг соогоо социалистическэ мүрысөөндэ илаһанай түлөө 1 кварталай дүнгөөр аймпотребсоюзай дамжуулгын Улаан тугта хүртөө. Мүнөөшье сельпо июниин түрүүшын 10 хоногойнгоо даалгабариие 110 процент дүүргэв.

Магазинууд олошоруулагдана

Улан-Удын ажалшадай депутадуудай горсоведэй гүйсэдком город дотороо худалдаа наймаанай сетиие үргэдхэхэ талаар тусхай шиидхэбэри гаргаһан байгаа. Мүнөө тэрэ шиидхэбэри бодотоор бэелүүлэгдэжэ байна. Энэ жэлдэ Октяорьска, Лазо посёлогуудта эдеэ хоолой магазинууд нээгдээ. Мяхэконсервын комбинадта мяха-овощнин, Батарейкэдэ ба Лысая гора поселогто ниитын эдеэ хоолой павильонууд баригдаа.

Худалдаа наймаанай сетиин үргэдхэгдэһэнэй ашаар, город дотор эд бараанай эрьесэ нёдондо жэлэйхиһээ 3,5 миллион түхэригөөр дээшэлбэ.

И. Гроссман.

Саян уулын хормойдохи курорт

Саян уулын хойрмойдо, үзэсхэлэн һайхан газарта «Аршан» курорт байгуулагданхай. Эндэ гансаханшье манай республикын бэшэ, харин хүршэ областьнуудаймнай ажалшад ерэжэ, олоороо амарна. Энэ курорт түхэреэн жэлдээ хүдэлмэрилдэг болонхой.

«Аршан» курортдо ажалшадай элүүр энхээр, сэнгэлиг хүхюугээр амархадань таарамжатай бүхы условинууд бии болгогдонхой. Тэндэ гидрокабинет, электрокабинет, рентгенокабинет ба тусхай поликлиникэ хүдэлмэрилнэ. Амарагшадай бэеынь үндэр мэргэжэлтэй врачууд шалгажа байдаг.

Курорт гүйсэд радиофицировалэгдэнхэй ба электрифицировалэгдэнхэй, клубтай, библиотекэтэй, уншалгын залтай, стационарна киноустановкотой юм. Амарагшадай культурна эрилтэ гүйсэд хангагдана. Тэдэнэр шатар, даам, домино, биллиард, волейбол наадана. Үдэшэндээ тэдэнэр клубта ерэжэ, кино, концерт харана.

Тэрэшэлэн амарагшад үзэсхэлэн һайхан газараар экскурси хэжэ, тэндэхи байгаалитай, ургамалнуудтай танилсана. Тэдэнэрые Хэнгэргэ гол дээрэхи водопадууд ехээр һонирхуулна.

Эндэ амарагшад шадал тамираа түргээр һайжаруулан шэнэ хүсэ нэмэжэ бусана. Байгаалияараа, арюун сэбэр агаараараа, байра байдалаараашье «Аршан» курорт манай ороной олон курортнуудһаа заахашье дутахагүй юм.

П. Демин.

„Ногоон арал“ дээрэ амаралга

Улан-Удэ городой ажалшад амаралтынгаа үдэрнүүдые Сэлэнгэ голые үгсэжэ, табан километрын газарта байдаг үбһэ ногоогоор ба шугы бургааһаар баян «Ногоон арал» дээрэ культурнаар үнгэргэнэ. Эндэ духовой оркестрын хүгжэм доро танца болоно. Эдеэ хоол ба унда харяаха зүйлнүүд худалдагдана.

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр Селенгинскэ пароходствын «Валерий Чкалов», «10 лет Бурятии», «Леваневский» пароходууд городой ажалшадые бүхэли үдэртөө зөөгөө. Тэрэ үдэр тус арал дээрэ 3000 шахуу хүнүүд сэнгэлиг хүхюунээр амараа.

Артистнарта колхоз... баясхалан хүргэ...

Бурят-Монголой пере... драматическа театр Бичур... магай колхозуудаар хахад... шахуу гастрольдо ябаа. Ле... Маленковой, Ждановай нэ... тэ, «Коммунизм», «Защита... гэжэ томодхогдоһон ба... колхозуудта тус театр пь... дые ба концертнүүдые т... байна.

«Тайшаагай ташуур», «Бу... эхиндэ» гэжэ пьесэнүүдые... хозннгууд ехэ һонирхон... Артист Георгий Лосевой... бэрилдэг концертнэ бригада... һаа амяраа ябажа, колхоз... гүүр концерт табяа. Конц... программа нэгэ акттай пьес... һээ, ород ба бурят-монгол... нуудһаа, СССР-эй арадууд... цануудһаа бүридэнхэй.

Мүн театрын коллектив... гэй клубүүдые ба уншалгы... шангуудые уран гоёор ш... «лайшалхы хуудаһануудые... галсаа. Колхознигууд теат... тистнарта баясхалан хүргэ... творческо үшөө ехэ амжал... *дые саашадаа түйлахыень ху...* байна.

А. Шулу...

Зүгышэнэй хүдэлмэриин ур...

Үльдиргын сомоной Мо... нэрэмжэтэ колхозой (Яруу... гышэн Цыдып Доржиев эх... дэ илангаяа һайнаар хүдэл... жэ байна. Пасекань 40 бү... тэй байһан юм. Мүнөө тэр... бүлөөр олошороод байна.

1951 ондо пасекаяа 60 б... болгохо гэжэ хараалагдаһан... бые июль һара соо дүүргэ... лөө нүхэр Доржиев бүхы ша... раа хүдэлмэрилжэ байна.

Ц. Жамсо...

Радиоприемник тодхогд...

Кяхтын аймлеспзагай № ... тогай хүдэлмэришэдэй б... «Родина» гэжэ радиопр... һаяхан тодхогдобо. Тиин эх... дэлмэрилжэ байгшад ра... жуулгануудые шагнажа, с... сагаа культурнаар үнгэргэх... рэн арга боломжотой болоо...

Д. Бадма...

Харюусалгата ре...
Б. А. ОЧИР...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 28. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта —4-52, сельскохозяйственного ... промышленности—6-84, мест. информации и писем — 6-84. Для междугородных переговоров — 18.

Н—03626. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000